Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

8-йил чиқиши. 25 июль 1973 й.
ЧОРШАНБА
№ 172 (2156).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

1973 БЕШ ЙИЛЛИК: ҲАЛ ҚИЛУВЧИ ЙИЛ
МЕҲНАТ ВАХТАСИ

КАМ МАБЛАҒ САРФЛАБ, КЎПЛАБ СИФАТЛИ МАҲСУЛОТ ИШЛАБ ЧИҚАРАЙЛИК!

Пойтахт рапорт берди

БУГУН пойтахтимиздаги саноат, транспорт ва алоқа корхоналарининг коллективлари маҳсулотни реализация қилиш ва энг муҳим халқ хўжалиги буюмлари турларини ишлаб чиқариш бўйича етти ойлик топшириқ муддатидан илгари бажарилганлиги тўғрисида рапорт бердилар.

Завод ва фабрикаларнинг, фирма ва ишлаб чиқариш техника ташкилотларининг меҳнаткашлари беш йиллик жамғармасига муносиб улуш қўшдилар, улар 1973 йил учун зиммаларига олган юксак социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажаришда яна бир одим ташладилар.

Пойтахт саноатчиларининг меҳнатда қўлга киритган янги ютуғи беш йиллик ҳал қилувчи йили топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун бошланган социалистик мусобақанинг кенг кўламда авж олдирилганлиги, илмий-техника тараққиёти, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш учун мунтазам равишда кураш олиб борилганлигининг самарасидир.

Пойтахт саноати ой охирига қадар планга қўшимча равишда яна ўнларча миллион сўмлик турли-туман халқ хўжалиги маҳсулотлари ишлаб чиқаради.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ШАҲАР ИЖРОИЯ КОМИТЕТИДА

Мусобақа ғолиблари

Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитети ва меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Совети ижроия комитети шаҳардаги районлар, саноат, транспорт, алоқа ва қурилиш-монтаж ташкилотларининг коллективлари ўртасида шу йилнинг иккинчи кварталидаги социалистик мусобақа натижаларини қараб чиқдилар ва унга якун ясадилар.

Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитети ва Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг Кўчма Қизил байроғи Собир Раҳимов районига (район партия комитетининг секретари М. Қурбонов, район ижроия комитетининг раиси Ғ. Рафиқов, район комсомол комитетининг секретари З. Салоҳиддинов) берилди.

Бу район меҳнаткашлари саноат маҳсулоти реализацияси ҳажми бўйича квартал планининг 103,2 процент, маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми бўйича планнинг 103,6 процент, меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича планнинг 102,8 процент бажарилишини таъминладилар, шунингдек, маҳсулот таннархини камайтиришга эришдилар.

Куйбишев ва Фрунзе районлари корхоналарининг яхши ишлаганлиги ҳам таъкидлаб ўтилди.

Шаҳар Ҳурмат тахтасига шу йилнинг иккинчи кварталидаги мусобақада юксак кўрсаткичларга эришган 37 саноат, транспорт ва алоқа корхоналари коллективлари ёзилди.

ТЎРТ БАРАВАР ОРТИҚ

БУГУН

Агрегат заводи меҳнаткашларининг йил бошидан бери тежаб қолган электр энергияси ярим миллион киловатт-соатдан ошди. Бу корхона коллективининг ўз зиммасига олган социалистик мажбуриятида кўзда тутилганидан қариб тўрт баравар кўпдир. Тежамкорлик режимига қатъий амал қилаётган ишчилар ўтган даврда пландаги 15 тонна ўрнига 135 тонна шартли ёқилғини иқтисод қилиб қолишди.

Корхона тежам фондини бойитишда В. Дмитров ва Р. Сафиуллин ўртоқлар етакчилик қилаётган 2, 9-цех ишчилари қўшаётган ҳисса баракали бўлмоқда. Коммунистик меҳнат коллективи деган шарафли номга яраша меҳнат қилаётган бу цехларнинг азаматлари ишлаб чиқаришда қувончли кўрсаткичларга эришмоқдалар. Шунинг учун ҳам улар завод цехлари ўртасидаги социалистик мусобақада сурункасига байроқдорлик қилаётир. Тежамкорларнинг шу кунлардаги асосий эътибори кўплаб электр қуввати ва шартли ёқилғини тежаб қолишга қаратилган.

Тошкент бадиий буюмлар фабрикаси учун янги бино қуриб берилди. Фабриканинг тикувчилик цехида янги поток линия ўрнатилди. Бу ерда чиройли сўзаналар тикилмоқда.

СУРАТДА: тикувчилардан Адолат Мироripова.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

ЯНГИ ЛИНИЯ

Консерва заводига Югославиядан янги автомат линияси келтирилди. Янги мосламанинг ишга туширилиши туфайли меҳнат унумдорлиги илгаригига нисбатан бир мунча ошди.

Илгари бир кунда 150 тонна томат ва томат шарбати тайёрланар эди. Эндиликда бу миқдор 430 тоннага етди. Бундан ташқари, маҳсулот сифати ҳам яхшиланди.

БУГУН

янги автомат линияда навбатдаги маҳсулот — 100 тонна томат пастаси ва шарбати тайёрланди.

Корхона маҳсулотлари мамлакатимизнинг энг узоқ ўлкаларига ҳам юборилмоқда. Узоқ Шарқ ва Россия Федерацияси республикалари аҳолиси корхона маҳсулотини олмоқда.

ТОНГГИ газеталарда

◆ КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Л. И. Брежнев шу йил 24 июлда Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Франция парламент делегациясининг бошлиғи, Франция Республикаси Миллат мажлисининг раиси Э. Форни қабул қилди. Дўстона вазиятда ўтган суҳбат вақтида Совет — Франция муносабатларини ривожлантириш ва халқаро аҳволга доир актуал масалалар юзасидан фикрлашиб олинди.

◆ СССР Олий Советининг таклифига биноан мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Франция Миллат мажлисининг делегацияси 24 июлда Тошкентга келди.

◆ Миср Араб Республикаси Араб Социалистик иттифоқи Марказий Комитети аъзоси, Миср Араб Республикаси Халқ мажлисининг депутати Аҳмад Муҳаммад Иброҳим бошчилигидаги шу иттифоқ делегацияси Ўзбекистон бўйлаб қилган сафарини тамомлади.

ҚЎЛДА РУБОБ, СОЗ БИЛАН

В. И. Ленин номли республика пионерлар саройи қошидаги бадиий ҳаваскорлик тўгарагининг қатнашчиларидан бир группаси Фарғона водийсига жўнаб кетишди.

«Юлдуз» ансамбли иштирокчилари водий пионерларига ўз санъатларини намойиш қилишди. Пионер лагерларида, қишлоқларда тошкентлик тенгдошлар қувонч билан кутиб олинди.

БУГУН

ансамбль қатнашчилари Наманган области пионерларига маданий хизмат кўрсатишга киришдилар.

Концерт бригадасида методистлар ҳам бор. Улар пионер лагерларида пионер ишларини уюштириш ва бошқа ишлар бўйича методик кўрсатмалар беришади.

ТАРТАР-ФРОТ КАНАЛИ ҚУРИЛИШИДА

БАҒДОД, 19 июль. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов бошчилигида Ироқнинг миллий байрами муносабати билан ўтказилган тантаналарда қатнашган КПСС делегацияси Тартар-Фрот канали қурилишида бўлди. Яқин Шарқдаги ана шу жуда катта канални қуришда Совет Иттифоқи Ироққа актив ёрдам берди.

Совет Иттифоқидан келган меҳмонлар қурилишнинг бориши билан танишдилар, бўлажак канал ўзанидан олти миллионинчи куб метр тупроқни қазиб олиш маросимида ҳозир бўлишди, салкам 200 ироқлик қурувчи таълим олаётган ўқув марказини кўздан кечиришди.

Қурилиш майдонларидан бирида қурувчиларнинг митинги бўлиб ўтди. Митингда КПСС делегациясининг бошлиғи Ш. Р. Рашидов ва Ироқ вакиллари нутқ сўзладилар. Ўртоқ Ш. Р. Рашидов ўз нутқида бундай деди:

Ҳурматли дўстлар, ўртоқлар!

КПСС Марказий Комитети, барча совет коммунистлари ва совет халқи номидан сизларни Тартар-Фрот канали қурувчиларини самимий табриклашга ва Ироқ Республикасининг катта байрами билан дўст ироқ халқини, унинг раҳбарларини табриклашга ижозат бергайсиз. Ироқлик азиз дўстлар, дўст Ироқда ишлаётган совет кишилари, сизларга шахсан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг саломи ва эзгу тилакларини алоҳида зўр мамнуният билан топшираман.

КПСС делегацияси ҳамма жойда жуда самимий, ўртоқларча кутиб олинмоқда. Биз ироқ халқининг биринчи социализм мамлакати бўлган Совет Иттифоқига, партиямиз билан совет халқига дўстлик ва хайрихоҳлик ҳис-туйғулари билан қараётганлигини ҳамма жойда сезиб турибмиз. Биз бундан ғоят хурсандмиз ва сизларга самимий миннатдорчилигимизни изҳор этамиз.

Бизнинг фикримизча, социал-иқтисодий ва сиёсий ривожланиш соҳасида дўст ироқ халқи орттирган тажрибанинг кўпгина ибратли жиҳатлари бор. Биз, кейинги йилларда ироқ халқи ҳаётида Ироқдаги миллий демократик партиялар ва кучларнинг самарали ҳамкорлигини вужудга келтириш ва ривожлантиришда катта муваффақиятга эришилганлигидан иборат катта аҳамиятга эга бўлган фактни таъкидлаб ўтмоқчимиз. Шу йил 17 июлда Араб Социалистик Уйғониш партияси (БАСС) ва Ироқ Компартияси вакиллари миллий ҳаракат хартиясини имзолаганлиги бу соҳадаги муҳим босқич бўлди. 1970 йил мартида курдлар проблемасини демократик асосда тинч бартараф этиш тўғрисида битим имзоланганлиги ҳамда Ироқнинг шимолида араб аҳолисига ҳам, шунингдек курд аҳолисига ҳам катта қурбонлар келтирган ўзаро қирғин уруши тўхтатилганлиги Ироқдаги тараққийпарвар режимнинг энг катта ютуқларидан бири бўлди. Ўша пайтдан бери шу битимни амалий равишда бажариш йўлида анчагина иш қилинди. Бош секретарь Президент Аҳмад Ҳасан Ал-Бакр бошчилигидаги Араб Социалистик Уйғониш партиясининг империализмга қарши йўли ироқ халқининг манфаатларига мос бўлиб тушаётганлигини ва бу йўл қўллаб-қувватланаётганлигини фактлар кўрсатиб турибди.

Азиз дўстлар! Совет Иттифоқи Коммунистик партияси кенг кўламдаги дўстона Совет—Ироқ муносабатларини давлат йўли билан ҳам, сиёсий ташкилотлар ва жамоат ташкилотлари йўли билан ҳам мустаҳкамлаш ва ривожлантиришга қатъият билан муттасил ҳаракат қилиб келмоқда. Биз бу муносабатларни жаҳон социализми кучларининг миллий озодлик ҳаракати билан иттифоқининг ифодаси деб, империализмга қарши кураш фронти кучайиб бораётганлигининг далили деб биламиз.

1972 йил 9 апрелда мамлакатимиз ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида шартнома имзоланганлиги дўстона Совет —Ироқ муносабатларини ривожлантиришнинг тарихий палласи бўлиб қолганлигини алоҳида таъкидлаб ўтмоқчиман.

Совет Иттифоқи билан Ироқ ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик мустаҳкам ва самарали эканлигини таъкидлаш билан бирга биз ана шу дўстлик ва ҳамкорликни ёқтирмаётган доиралар тўғрисида гапирмай ўта олмаймиз. Биз, аввало, империализм, сионизм ва реакцияни, шунингдек арабларнинг «дўстлари» ниқобига яшириниб олиб, Араб мамлакатлари, шу жумладан ироқ халқларини социалистик ҳамдўстликдан яккалаб қўйиш ва уларни ёлғизликда қолдиришдек ҳунук вазифани ўз зиммасига олган кимсаларни назарда тутамиз. Улар очиқ равшан кўриниб турган фактларга хилоф равишда Совет Иттифоқининг сиёсатига туҳмат қилмоқдалар, Арабларнинг антиимпериалистик кучлари сафларига адоват уруғларини сочмоқдалар, Советларга қарши кампанияларни бошлашга уринмоқдалар. Мана шундай иғвогарликларга ва Совет — Араб дўстлигининг ҳамма душманларига муносиб зарба беришни араб халқларининг шу манфаатлари талаб қилмоқда.

КПСС билан Совет давлати КПСС XXIV съезди қабул қилган Тинчлик программасини амалга оширишга изчиллик билан муттасил ҳаракат қилмоқдалар. Бу программа халқларнинг тинчлиги ва хавфсизлигини мустаҳкамлаш учун империалистик агрессия сиёсатига қарши кураш программасидир.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг АҚШга қилган визити кейинги вақтлардаги энг катта тарихий воқеалардан бири бўлди. Олий даражадаги Совет — Америка музокаралари марказига тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш масалалари қўйилди. Натижада СССР билан АҚШ ўртасида ядро урушининг олдини олиш тўғрисида муҳим битимга эришилди. Ўз-ўзидан равшанки, халқаро кескинлик юмшатилиши хотиржамликка берилишни оқлашга асос бўлиб хизмат қилмаслиги керак.

Исроилнинг Араб мамлакатларига қилган жиноятқорона ҳужуми натижасида вужудга келган Яқин Шарқдаги хатарли уруш манбаини тугатишга алоҳида эътибор берилиши керак. Бунга аввало Исроил қўшинларини 1967 йилда босиб олинган ҳамма араб ерларидан чиқариб юбориш йўли билан эришилиши мумкин. Шундай қилинмас экан, халқларнинг тинчлиги ва хавфсизлиги тақдири учун хотиржам бўлиш мумкин эмас. Бу гап Яқин Шарқда бошқа жойлардаги халқларга ҳам тааллуқлидир. Можаро шу райондаги ҳамма халқлар ва давлатларнинг ҳуқуқлари ҳамда манфаатларини, шу жумладан фаластинлик араб халқи манфаатларини ҳам таъминлаш принциплари асосида бартараф этилиши керак. Совет Иттифоқи араб халқларини доимо ва қатъият билан қўллаб-қувватлаб келди ва бундан буён ҳам доимо ва қатъият билан қўллаб-қувватлайверади. Бу ишда улуғ Совет давлатининг бутун обрў-эътиборидан фойдаланади. Бу масалада Совет Иттифоқи асло иккиланаётгани йўқ ва ҳеч қачон иккиланмайди.

Ўртоқлар, дўстлар!

Биз Ироқда қисқа муддат бўлган вақтимизда ироқ халқининг миллий экономикани ривожлантиришда ва мамлакатни ажнабий компаниялarга қарамликдан халос этишда эришган катта муваффақиятлари билан танишдик. Ироқ халқининг куч-ғайрати ва меҳнатсеварлиги туфайли, Ироқ ҳукуматининг, Ироқ тараққийпарвар кучлари Иттифоқининг ташкилотчилик роли туфайли ана шу муваффақиятларга эришиш мумкин бўлди.

Ленин васиятларини амалга оширaётган бизнинг мамлакатимиз ёш давлатларнинг миллий экономикасини ривожлантиришда уларга кўмаклашишни ўзининг интернационал бурчи деб ҳисоблайди. Ироқда Совет Иттифоқи ёрдамида Шимолий Румайладаги нефть кони, Искандариядаги қишлоқ хўжалик машинасозлик заводи, ойна заводи ва бошқа объектлар қурилди, ҳозирги вақтда мамлакатларимиз ўртасидаги иқтисодий ҳамкорлик кўпгина соҳаларда, шу жумладан ирригация объектлари қурилиши соҳасида ривожланиб бормоқда.

Бой ер ресурсларига эга бўлган мамлакат — Ироқ қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга ва уни сув билан таъминлашга катта эътибор бермоқда. Ҳозир биз қандай қурилаётганлигини кўриб турган Тартар-Фрот канали Фрот дарёси ҳавзасида қишлоқ хўжалигини ривожлантириш учун муҳим аҳамиятга эга бўлади. Ироқда қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштиришни кўпайтиришга ва халқ фаровонлигини оширишга кўмаклашади. Ўз кўлами жиҳатидан бу канал бутун дунёда шу турдаги энг катта объектларнинг бири бўлади.

Канал қурилишида Совет ва Ироқ мутахассислари қалин дўст бўлиб қолишди, қудратли совет техникаси муваффақиятли равишда ўрнатилмоқда. Бизнинг мамлакатимизда, хусусан Ўзбекистон ССРда ҳам катта кўламдаги гидротехника иншоотлари қурилмоқда. Бу соҳада биз ҳам катта тажриба орттирдик. Ана шу ажойиб қурилишда ишлаётган совет ишчилари ва инженерлари ироқлик дўстлари билан бирга Тартар-Фрот каналини муваффақиятли равишда қуриб битказиш учун ҳамма кучларини ишга соладилар. Совет ва ироқ ишчилари билан мутахассислари қўлни-қўлга бериб меҳнат қилиб, канални муваффақиятли равишда қуриб битказишларига аминмиз.

Ўртоқлар бунёдкорлик ишингизда сизларга муваффақиятлар тилайман.

Яшасин Совет—Ироқ дўстлиги ва ҳамкорлиги.

Давлат министри Азиз Шариф Совет Иттифоқидан келган меҳмонларни табриклаб Ироқ билан Совет Иттифоқи ўртасида ҳар томонлама муносабатларни ривожлантиришнинг муҳим аҳамиятини таъкидлади. Ироқ социалистик мамлакатлар билан ҳамкорлик қилган тақдирдагина тез ривожланиб, тараққиётга эришиши мумкин, деди у. Илғор тараққийпарвар Араб мамлакатларининг авангардида бораётганлигини ва империализмга қарши курашда Ироқ социалистик мамлакатларнинг ва аввало Совет Иттифоқининг мададига таянаётганлигини Азиз Шариф таъкидлаб ўтди.

Қурилиш раҳбари бош инженер Муҳаммад Ал-Абубий ўз нутқида бундай деди: Тартар-Фрот канали — Совет —Ироқ самарали ҳамкорлиги туфайли, иккала мамлакат халқларининг мустаҳкам дўстлиги асосида барпо этилаётган кўпгина иншоотларнинг биридир.

Техник Махлиф Абос митингда ироқлик ишчилар номидан нутқ сўзлади. Биз, деди у, бизга ёрдам бераётган Совет Иттифоқидан миннатдормиз. Биз, ироқ меҳнаткашларига катта кўмак бераётган совет ишчилар синфига ташаккур билдирамиз.

Кинофестиваль фильмлари намойиши

Куни кеча Москвада VIII халқаро кинофестиваль ўз ишини тугаллади. Унда жаҳоннинг кўп мамлакатларидан келган киночилар ўзларининг энг янги фильмларини кўрсатдилар.

БУГУН

ШАҲРИМИЗДА МОСКВА КИНОФЕСТИВАЛИ ФИЛЬМЛАРИНИ НАМОЙИШ ҚИЛИШ БОШЛАНДИ. Томошабинлар эътиборига АҚШнинг «Гигант», Ливаннинг «Тақдир», Италиянинг «Шундай муҳаббат», Франциянинг «Сирли орол», Норвегиянинг «Линанинг тақдири», Жазоирнинг «Биз албатта қайтамиз» Ҳиндистоннинг «Чеки йўқ муҳаббат». «Ваъда» каби бадиий фильмлари ҳавола қилинади.

Кинофестиваль фильмларини Санъат саройи, «Чайка», «Москва», «Спутник», «Фестиваль», «Тошсовет 50 йиллиги» кинотеатрларида томоша қилиш мумкин.

Киносеанслардан олдин фильм яратувчилари фестиваль қатнашчилари билан ижодий учрашувлар ўтказилади. Бу учрашувларда қатнашиш учун Финляндия, Болгария, Норвегия, Ливан, Сенегал, Франция, Покистон каби мамлакатларнинг киночилари меҳмон бўлиб келишди.

Ленин комсомоли номли боғда

ФАБРИКА КОЛЛЕКТИВИНИНГ ОРОМИ

Ленин комсомоли номли маданият ва истироҳат боғи ўтган дам олиш куни чарм-галантерея фабрикасининг ишчи ва хизматчилари ихтиёрига бериб қўйилди. Коллектив бўлиб дам олиш маросимига 500 дан ортиқ киши таклиф қилинди. Корхона ишчи ва хизматчилари бу ерда ҳал қилувчи йилнинг биринчи ярмида ўтказилган социалистик мусобақага якун ясадилар. Корхона директори М. Ҳамиджонов, фабрика маҳаллий комитети раиси Г. Муҳамедова, бригада бошлиғи А. Цветкова, мастерлардан Н. Тўлаганов, М. Аҳмедова ва бошқалар мусобақанинг афзалликлари ҳақида гапирдилар. Беш йиллик илғорларига корхона маъмуриятининг байроқлари тантанали равишда топширилди.

Дам олиш чоғида корхонада ишлаб чиқарилаётган ранг-баранг маҳсулотларнинг кўргазмаси, харидорларга манзур моллар савдоси ташкил қилинди. Шундан кейин, фабрика ҳаваскорлари ижросида концерт берилди.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

◆ ВАРШАВА. Радом шаҳридаги телефон заводи ҳар йили 800 мингдан ортиқ телефон аппарати ишлаб чиқармоқда. Завод ишлаб чиқараётган маҳсулотнинг анчагина қисми жаҳондаги 20 мамлакатга экспорт қилинмоқда. Совет Иттифоқи заводнинг энг йирик харидори бўлиб, телефон аппаратлари экспортининг 80 проценти унинг зиммасига тўғри келади.

Завод конструкторлари буюртмачиларнинг истакларини ҳисобга олиб, ўз маҳсулотларини такомиллаштириш устида янги, янада замонавий аппаратлар яратиш устида тўхтовсиз ишламоқдалар.

◆ НЬЮ-ЙОРК. Калифорния штатининг шимолида жойлашган 78 та консерва заводи ишчиларидан 65 минг кишининг уч кунлик забастовкаси уларнинг ғалабаси билан тугалланди. Бу стачка ана шу штат озиқ-овқат саноатининг кўпгина бошқа корхоналарига ёйилиши аниқ-равшан бўлиб қолганидан кейин корхона эгалари ён беришга мажбур бўлдилар. Улар иш ҳаққини ошириш кўзда тутилган янги меҳнат шартномаси тузишга розн бўлдилар.

Канада автомобиль цирки артистларининг яқинда Лондонда бўлиб ўтган томошаларини ҳақли равишда ўлим билан олишув, деб аташ мумкин эди. Артистлар ўткир ҳиссиёт шинавандаларининг талабини қондириш учун ўз ҳаётларини хавф остида қолдириб, хатарли номерларни ижро этишди. Тирикчилик қилиш учун одамлар нималарга қодир эмас?!

СУРАТДА: автомобилда трамплиндан сакраш.

Камера Пресс—ТАСС фотоси.

◆ ЖЕНЕВА. Скрипкачилар халқаро конкурсларининг лауреати, Москва Давлат консерваториясининг доценти С. И. Снитковскийнинг Швейцариядаги Сьон шаҳрида бўлиб ўтган традицион музика фестивалидаги концерти зўр муваффақият билан ўтди. У Чайковский, Хачатурян, Моцарт, Григ ва Брамс асарларини ижро этди.

Совет скрипкачиси бошқа мамлакатлардан келган созандалар билан бирга Сьон шаҳридаги Швейцария музика академияси ҳузурида 26 мамлакатдан келган чет эллик студентлар ва ёш ижрочилар учун ташкил қилинган халқаро музика курслари ишида иштирок этди.

◆ БОГОТА. Ўтган йили Колумбияда истеъмол молларининг нархи 14 процент ошди, шу йилнинг биринчи ярмида эса ўрта ҳисобда 15,3 процент кўтарилди. Колумбия президенти Мисаэль Пастран Барреро миллий конгрессда сўзлаган нутқида ана шу маълумотларни келтирди.

Миллиардинчи дафтар

Ўзбекистон қоғоз буюмлари комбинатининг дафтар цехи 1951 йили ташкил этилган. Бу ерда ишлаб чиқарилаётган дафтарлар, блокнотлар, чизмачилик альбомлари ўқувчи, студент ва бошқа касб эгаларига деярли ҳар куни керак бўлиб туради. Валентина Жукова бошлиқ илғор бригада ишчилари тайёрланаётган маҳсулотларнинг сифатли бўлиши учун барча имкониятларни ишга солмоқдалар.

Цех коллективининг ғайрати туфайли ҳар куни 300 минг дона маҳсулот тайёрланишига эришилмоқда.

БУГУН

БУ ЕРДА МИЛЛИАРДИНЧИ ДАФТАР ТАЙЕРЛАНДИ. Унга алоҳида ранг берилган бўлиб, устига «1951—1973» рақамлари ёзилган. Цех ташкил этилгандан бери ана шунча дафтар ишлаб чиқарилди.

— Коллективимиз аъзоларининг ҳаммаси ишчан кишилардан ташкил топган,— деди мухбиримиз билан суҳбатда цех бошлиғи Н. А. Жукова,— Р. Ларина, Н. Саркисянлар шулар жумласидан. Улар кунлик топшириқларини ортиғи билан бажариб келмоқдалар.

Цехда замонавий техника воситалари ўрнатилган. Натижада меҳнат унумдорлиги цех ташкил этилган биринчи йилларга нисбатан бир неча марта ошди.

Қадимий аҳоли рўйхати

Ўзбекистон ССР Марказий давлат архивининг катта илмий ходими К. Убайдуллаев ноёб ҳужжатларни тартибга солаётиб, 1914-1916 йилларда Бухоро амирлиги амалдорлари томонидан тузилган Бухоро аҳолиси рўйхатини топиб олди.

Бухоро амири камбағаллардан турли хил солиқларни йиғишни осонлаштириш мақсадида аҳоли рўйхатини тузиб чиқишни топширган эди. Амирнинг буйруғига кўра аҳоли рўйхати турли вилоятлар бўйича тузиб чиқилди.

Бу ноёб ҳужжат географ, тарихчи ва шарқшунослар учун қимматлидир. Рўйхатда қадимий Бухоро қишлоқларининг номи тилга олинган.

БУГУН

музей ходимларидан К. Убайдуллаев ва А. Бабаянцларнинг «Бухоро амирлиги аҳолиси рўйхати» (О. Чехович таҳрири остида) деб номланган китоби нашрга тайёрланди. Китобдаги ҳужжатларга рус тилида изоҳлар берилган.

Ўзбекистон, Тожикистон ва Ленинград олимларининг таъкидлашларича, бу ҳужжат республикамиз тарихини ўрганишда катта аҳамиятга эгадир.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ИЖРОИЯ КОМИТЕТИДА

АВТОХЎЖАЛИКЛАРГА МУКОФОТЛАР

Шу йили 15 мартдан 15 апрелгача ўтказилган ҳаракат хавфсизлиги ойлиги якунлари кўриб чиқилди. Ана шу муҳим тадбирнинг ўтказилганлиги туфайли, бахтсиз ҳодисалар бирмунча камайганлиги, йўловчи ва ҳайдовчилар ўртасида интизом яхшиланганлиги қайд қилиб ўтилди.

Шаҳар ижроия комитети ўзининг махсус йиғилишида ҳаракат хавфсизлиги якунларини кўриб чиқди. 2-автокомбинат (ишлаб чиқариш таксомотор бирлашмаси), 3-автокомбинат (юкларни марказлаштириб ташиш шаҳар автотрести), 4-автобаза («Главташкентстрой»нинг транспорт бошқармаси), 2-троллейбус парки ва 7-таксопарк коллективлари ҳаракат хавфсизлиги ойлигида актив қатнашганликлари учун ижроия комитет вимпеллари билан тақдирландилар.

Юқорида айтиб ўтилган автохўжалик коллективларига бозорлар фондидан 5 та «Жигули» енгил автомобили ажратишга қарор қилинди. Бу машиналар энг яхши шоферларга сотилади.

Ҳаракат хавфсизлиги ойлигини яхши ташкил этганликлари учун бир қатор автохўжаликлар Тошкент шаҳар ижроия комитетининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотландилар.

ҚЎЧАЛАРГА—САНЪАТКОРЛАР НОМИ

Республика музика маданиятини ривожлантиришга баракали ҳисса қўшганликлари учун Ўзбекистон ССР халқ артистлари, марҳум Саиджон Калонов ва Набижон Ҳасановларнинг номларини абадийлаштириш мақсадида шаҳар ижроия комитети.

Г-50 кўчасига (Собир Раҳимов районидаги Сағбон кўчасидан Мухбир кўчасигача) С. Калонов номи, шу райондаги Г-53 кўчасига (Сағбон кўчасидан Қорасарой кўчасигача) Н. Ҳасанов номини беришга қарор қилди.

Шаҳардаги трикотаж фирмаси коллективи ҳам тўққизинчи беш йиллик учинчи йили топшириқларини муддатидан илгари бажариш юзасидан бошланган социалистик мусобақани ой сайин авж олдириб, меҳнат соҳасида қатор ютуқларни қўлга киритмоқда. Ана шу ташаббусни кенг авж олдираётган кўпгина пешқадам ишчилар мунтазам равишда смена ҳамда ойлик топшириқларини ортиғи билан бажараяптилар. Мана бу суратда ана шундай пешқадамлардан бири-тўқув цехининг илғор тўқувчиси Мария Степановани кўриб турибсиз.

Қурилиш майдонидан хатлар

ТАЪМИНОТДАН НОЛИШЯПТИ

„Тошкент оқшоми" БОНГ УРАДИ!

- ИШЧИЛАР СОНИ ҚИСҚАРАДИ
- УЧАСТКА БОШЛИҒИГА БИР НЕЧА САВОЛ
- МУСОБАҚАГА ЭЪТИБОР ШУМИ?
- 6, 8, 9-ТЕМИР БЕТОН ЗАВОДЛАРИ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА.

Ярим йилдан бери Янгиобод массивида «Плодоовошчторг» бирлашмаси учун 1764 квадрат метр майдонда 15 минг тонна маҳсулот сақланадиган омбор қурилиши олиб борилмоқда. Омборда олти бўлим бўлиб, унинг лойиҳаси эски типдагилардан фарқ қилади. Аввалги омборларда ҳар бир хонада ҳаво алмаштириб туриш учун алоҳида компрессор ўрнатилар эди. Битта компрессорни ишлатишга олти ишчи вақти сарфланар эди. Ҳозир қурилаётган омборда ҳамма бўлимлар учун битта компрессор ўрнатилади. Бу кучли компрессор олдингиларидан унумли бўлиб, унда банд бўладиган ишчиларнинг сони олти марта қисқаради.

Қурилишни «Главташкентстрой» 3-қурилиш тресси 36-қурилиш бошқармаси бинокорлари қуришяпти. Бинокорлар объектни сентябрь ойида фойдаланишга топширишга аҳд қилганлар.

Бошқарма ўтган ойда бош пудрат планини 87 процентга етказди. Бунинг сабабларини аниқлаш мақсадида участкада бўлдик. Участкада бошқарманинг фахри ҳисобланган Виктор Гордиенко бошлиқ монтажчилар, Аблаким Абдукаримов ва Анатолий Иноземцов бошлиқ дурадгорлар меҳнат қилишмоқда.

Социалистик мусобақа — ютуқлар гарови. Ҳал қилувчи йил топшириқларини муддатидан илгари бажариш ҳаракатига қўшилган коллективлар социалистик мусобақа асосида меҳнат қилиб, қувончли ютуқларни қўлга киритишмоқда. Бу жуда яхши, албатта. Бироқ, ҳамма ерда ҳам иш кўнгилдагидек кетяптими деган савол туғилади кишида.

Учқун Маллабоев бошлиқ участкада бўлиб, участка бошлиғидан коллективда социалистик мусобақа қандай уюштирилганлигини сўрадик.

— Ҳа, ишлаб юришибди-ку,— деди у саволимизга лоқайдлик билан жавоб қайтараркан.

— Бригадаларнинг зиммаларига олган мажбурияти қандай? Мусобақа якунланиб туриладими?

— Мажбуриятлари бошқармада бўлса керак. Якунларини ҳам контрорадагилар билишади.

— Участкангиздаги қайси бригадалар мусобақада пешқадамлик қиляпти?

— Ҳаммаси ҳам энди..., яхши ишлаб юришибди,— деди участка бошлиғи бу саволимизга ҳам жавоб бергиси келмай.

Участкада социалистик мусобақа қандай йўлга қўйилганлигини шу диалогдан ҳам билса бўлади.

Наҳот, участка раҳбари бригадаларида социалистик мусобақа қандай олиб борилаётганини билмаса? Ахир социалистик мусобақа коллективлар ўзига мажбурият олиб, идоранинг столига ташлаб қўйиш учунгина чиқарилмаган-ку!

Мусобақа шартлари ва олинган мажбуриятларни коллективнинг ҳар бир аъзоси билиши, нима учун меҳнат қилаётганлигини англаб олиши лозим. Мусобақанинг қандай бораётганлигини ҳар ойда ўтказиладиган мажлислардагина эмас, деворий газеталарда ҳам мунтазам ёритиб бориш, «Чақмоқлар» чиқариш лозим. Ана ўшандагина мусобақа оммавийлашади, бинокорларнинг ташаббускорлигига кенг йўл очилади.

Қурилишларда илғор методлар бўйича ишлаётган бригадаларнинг фаолиятини пропаганда қилиш, бошқаларни улар каби ишлашга даъват қилиш керак. У. Маллабоев бошлиқ участкада Виктор Гордиенко ва Анатолий Иноземцев раҳбарлигидаги бригадалар хўжалик ҳисобида ишлайди. Участка бошлиғи хўжалик ҳисобида меҳнат қилаётган бригадаларда қанчадан материал иқтисод қилинаётганини ҳам билмайди. Улар қандай рағбатлантириб борилаётгани билан қизиқмайди.

Қурилиш ташкилотларининг ҳозирги пайтдаги асосий вазифалари ҳал қилувчи йилни меҳнатда муваффақиятларга эришиш билан кутиб олишдан иборат. Бунга эришиш учун қурилиш ташкилотлари меҳнатда прогрессив усул ва методлардан фойдаланишлари керак. Хўжалик ҳисобида ишлаётган бригадаларнинг ютуқлари кўз-кўз қилиниши, бошқаларни уларга эргашишга даъват қилиш зарур.

Участка бинокорларининг ишини орқага тортаётган асосий сабаблардан яна бири материал-техника таъминотининг ёмон аҳволдалиги билан изоҳланади. Объектни «ПКЖ—8» маркали плиталар билан 6, колонналар билан 8, «ПСЛ» маркали керамзитли плита билан 9-темир-бетон буюмлари заводлари таъминлаши керак.

Аммо бу заводлар объектни қурилиш материаллари билан ўз вақтида таъминлай олмаяпти. Ўтган ойда 9-темир-бетон заводи объектга 550 кубометр кам маҳсулот етказиб берди. Бошқа заводлар ҳам сансалорликда улардан ортда қолишмайди.

Албатта, материал таъминотининг ёмон аҳволдалиги объектда меҳнат қилаётган бошқа ёрдамчи пудратчиларга ҳам таъсир қиляпти.

«Таштрансспецстрой» тресси «Термоизоляция» бошқармасининг мастери Солижон Носиров билан учрашдик.

— Участкада бизнинг бошқармага қарашли Василий Горух бошлиқ бригада ишляпти. Бош пудратчилар бизга етарли иш фронти тайёрламаяпти. Заводлар ўз вақтида материал бермаяпти, — деди у.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитети ҳал қилувчи йилда Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини авж олдириш тўғрисида чиқарган қарорида қурилиш ташкилотлари олдига «...барча, ресурсларни ишга тушириладиган объектларга сарфлаш... бинокорлик материаллари ва конструкцияларини ишлаб чиқаришни кенгайтириш ва тежаш...» каби вазифаларни қўйган.

«Плодоовошчторг»нинг маҳсулот сақлаш омбори шу йилнинг сентябрь ойида ишга тушириши керак. Қурилишда қилиниши керак бўлган ишлар ҳали кўп. Тегишли ташкилотлар тезликда объектни қурилиш материаллари билан таъминлашни яхшилаш чораларини кўришлари керак!

А. НИЕЗОВ.

Социалистик мусобақа—ютуқлар калити

ИЗЛАНИШ ВА ТАШАББУС САМАРАСИ

«Беш йиллик ҳал қилувчи учинчи йили план топшириқларини барча кўрсаткичлар бўйича 1973 йил 27 декабрда бажарамиз. Йиллик планга қўшимча 500 минг сўмлик маҳсулот реализация қиламиз».

Лак-бўёқ заводи коллективининг 1973 йил учун қабул қилинган социалистик мажбуриятидаги ушбу бандлар қандай бажарилаётганлиги билан танишиш мақсадида корхонада бўлганимизда завқли меҳнат ва қувончли якунлар гувоҳи бўлдик. Бунинг исботи учун биргина мисол келтиришнинг ўзи кифоя.

— Завод меҳнаткашлари маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш ярим йиллик планини барча кўрсаткичлар бўйича муддатидан бир ҳафта олдин бажаришга муваффақ бўлдилар, — дейди план бўлимининг бошлиғи В. Б. Туксин. — Пландаги 20 миллион 300 минг сўмлик ўрнига 21 миллион 80 минг сўмлик лак-бўёқ маҳсулотлари реализация қилинди. Ёки мамлакат машинасозлик саноати ва қурилиш объектларига планга қўшимча 780 минг сўмлик турли хил лак-бўёқлар етказиб берилди. Демак, коллектив йил охирига қабул қилган социалистик мажбуриятини ярим йилдаёқ бир ярим баравардан зиёд қилиб бажарди.

Коллектив зарбдор йилда эришаётган меҳнат ютуқлари фақат шулардангина иборат эмас.

Рационализаторлик таклифларини ишлаб чиқаришга жорий этишдан, хом ашё, электр энергиясини тежабтергаб сарфлашдан катта иқтисодий фойда кўрилмоқда. Ўтган вақтнинг ўзида биргина электр энергиядан 300 минг киловатт-соатдан зиёд қувват, ярим миллион сўмликдан ортиқ иссиқлик энергияси тежашга эришилди.

— Бундай ютуқларга эришишнинг боиси нимада?

Бу ҳақли савол. Унга жавоб бериш учун аввало шуни айтиш керакки, партия ва ҳукуматнинг 1973 йил халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажариш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини авж олдириш тўғрисидаги қарорига жавобан, завод маъмурияти партия, касаба союз

- КОММУНИСТЛАР ТАШАББУСКОРЛИГИ
- УЧ КИШИНИНГ БИРИ ЗАРБДОР.
- ЙИЛЛИК МАЖБУРИЯТ БИР ЯРИМ БАРАВАР ОШИРИБ БАЖАРИЛДИ.
- ТЕЖАМКОРЛИК ЮРИШИ АВЖИДА
- МЕҲНАТ УНУМДОРЛИГИНИ ОШИРИБ

ва комсомол ташкилотлари билан биргаликда йил бошидаёқ социалистик мусобақани яхшилаш юзасидан ўн моддадан иборат амалий тадбирлар белгилади.

«Энг яхши цех», «Энг яхши бўлим», «Энг яхши участка» номини олиш учун социалистик мусобақа шартлари қайта ишлаб чиқилди.

Квартал якунида «мастерлар куни» ўтказилиб, унда сменалар ўртасидаги социалистик мусобақа якуни эълон қилинади, тажрибалар ўртоқлашилади, илғор иш методлари пропаганда қилинади.

Касаба союз завод комитети ой сайин социалистик мусобақа якунларини ўз мажлисида кўриб чиқади. Унда беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йили планини муддатидан илгари бажариш учун бошланган социалистик мусобақада энг яхши ютуқларга эришган асосий ва ёрдамчи цехларга биринчи, иккинчи ўринлар ҳамда 250 ва 120 сўм миқдорида пул мукофоти тантанали равишда топширилади.

Энг яхши кўрсаткичга эришган смена, участка ва бригадалар учун 45—35 сўм пул мукофоти таъсис этилган.

О. Рустамбеков бошчилик қилаётган алькид смоласи ва мойли лаклар синтези цехининг коллективи йил бошидан буён беш ой муттасил биринчи ўринни эгаллаб келяпти.

— Биз бундай ютуқларга аввало социалистик мусобақа пухта ташкил этилганлиги туфайли эришяпмиз, — дейди цех партия ташкилотининг секретари Юрий Федорович Истошин. — Цехдаги барча сменалар сурункали иш олиб бориши билан бирга, улар доимо нормаларини ошириб бажаришга эришмоқдалар. Цехда ишлаётган 96 кишининг 32 таси коммунистик меҳнат зарбдори номи билан меҳнат қилмоқда.

Шулардан ўн бир киши коммунист. Ишчиларнинг меҳнатга онгли муносабатда бўлишлари ва ўз билим-малакаларини ошира боришлари ютуқларга эришишнинг асосий омилларидандир.

Коллективда коммунистлар ташаббускорлигини алоҳида таъкидлаб ўтиш керак. Смена бошлиғи Мирза Сарказов, аппаратчи Сергей Древв, Нисон Яшаев, смена бошлиғи Роза Золотарева каби коммунистлар нормаларини ортиғи билан бажариб, ишлаб чиқариш ташаббускорлигини ошириб бормоқдалар. Масалан, аппаратчи С. Древв коммунистик меҳнат зарбдори, касаба союз завод комитети маданий оқартув ишлар бўйича комиссия раиси, Куйбишев район партия комитетининг аъзоси, нефть ва газ саноати ходимлари касаба союзлари пойтахт область комитетининг аъзоси. У ўзига ишониб топширилган вазифаларни сидқидилдан адо этиш билан бирга, актив рационализатор ҳамдир.

Корхонада етти кишининг бири рационализатор ҳисобланади. Аппаратчи С. Ўсканбоев, участка бошлиғи А Риқсиев каби ижодий фикр эгаларининг таклифларини жорий этишдан корхона шу кунгача ўттиз минг сўмликдан зиёд иқтисодий фойда кўрди.

Умумколлектив ўртасида 3-цех смена бошлиғи Носир Ҳамидовга «СССР химия саноатининг аълочиси» номи берилди. Юздан ортиқ кишига пул мукофоти топширилди. Ўн олти кишининг номини завод «Ҳурмат тахтаси»га қўйишга, «Ҳурмат китоби»га ёзишга қарор қилинди. Булар орасида 1 цех аппаратчиси Мингали Юмагулов, С. Ўсканбоев, 3-цех аппаратчиси Нормирза Шермуҳамедов, Носир Ҳамидов ва бошқа кўплаб илғорлар бор. Н. Ҳамидов билан В. Разваляев беш йиллик бошланишидаёқ планга қўшимча халқ истеъмоли буюмларини кўплаб ишлаб чиқариш, аралаш касбни эгаллаш ташаббусини бошлаб беришган эди.

Ҳозир заводдаги меҳнат зарбдорларининг сони уч юз эллик кишидан ортиб кетди. Ўнта бригада, учта цех коммунистик меҳнат коллективи номини олишга муваффақ бўлди.

Йиллик социалистик мажбуриятларини ошириб адо этган лак-бўёқчилар янги оширилган социалистик мажбурият қабул қилдилар.

А. ОБИДХЎЖАЕВ.

Қардош республикаларда

ГРУЗИЯ КОНСЕРВАЛАРИ

Грузиянинг озиқ-овқат саноати корхоналари Москвага, Ленинградга, Урал ва Сибирь шаҳарларига янги ҳосилдан тайёрланган 25 миллион банка консерва жўнатдилар. Бу консервалар тоғ меваси, ҳўл мева ва сабзавотлардан тайёрланган. Консерва қилинган кўк пиёз, компотлар ва ткемалидан тайёрланган мураббо узоқ шимолга жўнатилди.

Янги технологик линиялар консервалар тайёрлашни кўпайтириш ҳамда уларнинг турини кенгайтиришга имкон берди. Узум ва олма шарбатидан тайёрланган ичимликлар, помидор ва бодрингдан тайёрланган маҳсулотлар, фейхоадан тайёрланган компотлар истеъмолчиларга манзур бўлади.

Ҳозир республиканинг консерва заводлари 250 миллион банка маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Бу эса ўтган йилдагига нисбатан 30 миллион банка кўпдир.

Тбилиси. (ТАСС).

7-босмахона матбаачилари тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш борасида баракали меҳнат қилаяптилар. Мана бу суратда, корхонанинг зарбдор печатниги, коммунистик меҳнат зарбдори Лидия Осипова акс этган. Бу ишлаб чиқариш пешқадами смена ва ойлик вазифаларини мунтазам 1,5 баробар бажаради.

М. Нуриддинов фотолари.

„Тошкент оқшоми" справка бюроси

АЁЛ ҲОМИЛАДОР БЎЛСА...

Ҳурматли редакция, аёлларни ҳомиладорлиги ёки ёш болалари борлиги туфайли, ишга олишдан бош тортиш мумкинми? Илтимос шу ҳақда аниқ маълумот берсангиз?

И. КАРИМОВА.

Совет давлати ҳомиладор аёлларга ва ёш болали оналарга катта ғамхўрлик қилиб келмоқда. Хотин-қизларимизнинг меҳнат ҳуқуқлари, меҳнатни муҳофаза қилиш ҳақидаги умумий қоидалардан ташқари, бир қатор махсус қарорлар билан ҳам қўриқланади. Жумладан хотин-қизлар меҳнатидан оғир ҳамда соғлиқ учун зарарли бўлган ишларда фойдаланилмайди. Ишчи ва хизматчи аёллар ҳомиладорлик вақтида ёки ёш болалари бўлганида, уларни тунги сменадаги ишларга қўйиш қатъиян ман қилинади. Бу аёлларни фақат айрим ҳолларда, масалан, улар меҳнат қилаётган идора ва корхоналар бутунлай ёпилгандагина ишдан бўшатиш мумкин. Ҳомиладор ва ёш болали аёлларни ишга қабул қилмаслик, ишдан сабабсиз бўшатиш ва маошни камайтириш мумкин эмас. Бу умумий қоидага риоя қилмай, аксинча иш тутган идора раҳбарлари ўз мавқеидан фойдаланиб жиноят содир қилган бўладилар ва улар Ўзбекистон ССР жиноят кодексининг 143-моддасига асосан, 6 ойгача муддатга озодликдан маҳрум қилинадилар ёки 50 сўмгача жарима солинади. Баъзан, содир этилган жиноятнинг моҳиятига қараб уларга жамоат иззаси ҳам бериш мумкин.

ҚИЙИН ЖУМБОҚ

МАЪЛУМКИ, уйқусизлик ёқимсиз, лекин хавфли бўлмаган касаллик. Медицина статистикасининг тасдиқлашича, бу касалга катталарнинг ярим процентга яқини мубтало экан. Бу рақамни билиб олишимга бир тасодиф сабаб бўлди. Воқеа бундай содир бўлганди.

Поезд Тошкентга кечки соат 3 да етиб келди. Машина топилмагани учун уйга пиёда кетишга тўғри келди. Боткин кўчасидан борар эканман, уч қаватли катта бинонинг кўпгина хоналарида чироқ ёқиғлиқ эканини кўриб ҳайрон бўлдим. Маълум бўлдики, яшовчиларни ухламаслиkka уйқусизлик касали эмас, бошқа сабаб мажбур қиларкан. 200 дан ортиқ киши жўмракларга кўз тикиб, сув келишини кутаётган экан. Олти ойдан бери аҳвол шу.

— «Ҳамза районидаги 14-ЖЭКка мурожаат қилмадингизми? — сўрадим улардан. Менинг бу саволимга ҳеч ким жавоб бермади. Баъзилар елка қисиб, қўлларини силташди.

— Бўлмаса, район уй-жой бошқармасининг бошлиғи А. В. Дерябинга арз қилиш керак эди,— давом эттирдим мен қовоқлари уйқусизликдан шишган кишиларга хайрихоҳлик билан.

— Борганмиз, фойдаси бўлмади, — деди бир кекса аёл.

— Ундай бўлса «Водоканал»га бориш керак эди? — луқма ташладим мен гўё зўр кашфиёт қилган одамдай.

Шунда, шу пайтгача индамай турган кишилар тўсатдан «портлаб» кетишди. Уларнинг гапидан англашимча, трестдагилар «Шундай эди, шундай бўлади», деб жавоб қилишган, яъни апрель ойидан кейин сув бўлмайди, дейишган. Трестдагилар 16 июнгача ўз сўзларида қатъий туришди.

Хўш, маҳаллий Советларга бўладиган сайловлар арафасида қандай мўъжиза юз берди, дерсиз?

Боткин кўчасидаги 1-уйга Ҳамза район ижроия комитети раисининг ўринбосари Б. Обидов келиб қолди. Ушанда кундуз куни бинонинг ҳамма қаватларидаги жўмраклардан сув тўсатдан шариллаб оқа бошлади. Уйдагиларнинг қувончи чексиз, ҳамманинг оғзи қулоғида. Аммо хўрсандчилик узоққа чўзилмади. Ўртоқ Обидов жўнаб кетган заҳотиёқ жўмраклардан оқиб турган сув таққа тўхтади қолди. Шу ҳодисадан кейин «Водоканал»дагиларнинг афсунгар эканлигига ишонмай бўладими, ахир?

Шуниси диққатга сазоворки, бу уйда истиқомат қилувчиларнинг 36 таси шахсий ва меҳнат пенсионери, 12 таси Улуғ Ватан уруши инвалидларидир. 1-уйда яшовчиларнинг арзини ярим йил давомида учта ташкилотда муҳокама қилишди. Учови ҳам масалага ўзларича, уч хил ёндошишди. Водопровод муаммоси сабабини изоҳловчи хилма-хил фикрлар ўртага ташланди.

Масалан, 14-ЖЭКдагиларнинг ҳисоблашича, ҳамма гапга яқин атрофдаги муассасалар айбдор эмиш. Улар ўз фойдасини кўзлаб магистрал трубопроводни бекитиб, уйдагиларни сувсиз қолдиришармиз.

Район уй-жой бошқармасидаги ўртоқлар жумбоқни бошқача ҳал қилишди. Уларнинг айтишича сув истеъмол қилиш ортган, босим эса пасайган. Ваҳоланки, 1-уй яқинидаги ўнлаб уйлар бузилиб кетди. Натижада, истеъмолчилар камайди. Сув босими пасайди, деган важ-корсон ҳақиқатга тўғри келмайди. Ахир босим суткалаб эмас, маълум пайтлардагина ўзгариши ҳаммага беш бармоқдай аён-ку!

«Водоканал» тресси водопровод тармоғининг бошлиғи С. Раҳимов масалани тезроқ ҳал қилиш ўрнига, уядан баттар чалкаштириб юборди. У яқинда уй бошқарувчисига шундай деди:

— Уйингиздаги қувурлар нотўғри ўрнатилган. Сувни юқоридан пастга эмас, балки пастдан юқорига бериш керак. Шундай қилмасдан сув олиб бўлмайди.

Бу гап уйда яшовчиларни таажжублантирди.

— Бўлмаса, қандай қилиб 20 йилдан бери нормал, узлуксиз равишда сув билан таъминланган эканмиз, — дейишди улар елка қисиб. Аммо жавоб бўлмади.

Агар шаҳарда водопровод тармоғи шу уйникидек бўлган юзлаб уйлар борлиги эсга олинса, «Водоканал»дагиларнинг даъвоси чиппакка чиқиши турган гап. Бунинг устига водопровод тармоғини фойдаланишга топширишда трестдагилар ҳам жимжимадор имзо қўйиб, розилик билдиришганига нима дейсиз!

Трубалар системасини ўзгартириш амалий жиҳатдан ҳеч нима бермайди. Паст босимда 3-қаватга барибир сув чиқмайди. Бундан ташқари 50 квартиранинг полини кўчириб ёпиш 60 минг сўмга яқин маблағни беҳудага сарфлаш демакдир. Бизнингча, сув муаммосининг асосий сабаби—босимнинг пастлиги ва сув йўлини бўғиб, бошқа тарафга буриб юборишдир. Асосий сабаб—инсонларга лоқайдлик билан муносабатда бўлишдир.

«Водоканал» трестидаги ўртоқлар конкрет чоралар кўриб сув муаммосини тезроқ ҳал этиш ўрнига ишни чўзиб юборишди. Вақт ўтиб бормоқда. Ёз эса айни авжида. Ҳозирги кунларда оилада сувсиз нормал ҳаёт бўлмаслигини ҳамма билади. Наҳотки «Водоканал»дагилар бу оддий ҳақиқатни билишмаса?

Д. ПОЛЕВОЙ.

СУРАТДА: Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтининг янги ётоқхонаси. Бу ерда студентларнинг маданий ҳордиқ чиқаришлари учун қатор шароитлар яратилган.

„Тошкент оқшоми"да босилгандан кейин

„Бозори касод бўлганлар"

Шундай сарлавҳа остида газетанинг 22 май сонида босилган материалда 20-магазин сотувчиси гўштни ортиқча баҳо билан сотгани танқид қилинган эди.

Ҳамза районпишчеторгидан олинган жавобда Совет савдоси қоидаларини бузгани учун газета материали тўғрилиги эътироф этилади. сотувчи Ҳ. Олимжонов қамоққа олинди ва унинг устидан жиноий иш қўзғатилди. 20-магазин мудири Б. Содиқовга ишга назоратни сусайтиргани учун выговор эълон қилинди. Ҳозир унинг ишда қолиш-қолмаслик масаласи кўрилмоқда.

Район магазинларида ишни яхшилаш юзасидан бир қатор тадбирлар белгиланди.

Марҳамат, буюртма беринг

Газетхонларимиздан келган хатлардан бирида 29-ательеда иш яхши йўлга қўйилмагани, буюртмалар вақтида битказилмаётгани, миллий кўйлаклар умуман қабул қилинмаётгани танқид қилинган эди.

Шикоят коллектив ўртасида муҳокама этилди, — дейилади маиший хизмат кўрсатиш бошқармасидан олинган жавобда. — Буюртмалар ўз вақтда бажарилиши учун зарур тадбирлар белгиланди, миллий кўйлаклар ҳам қабул қилиш йўлга қўйилди.

Эътиборга олинди

Газетхонлардан бири ёзган хатида Мусоргский кўчасига яхши қаралмаётгани, бунинг устига шоферлар уни бензин сотадиган кўчага айлантираётгани ҳақида шикоят қилган эди.

Киров район ижроия комитетидан олинган жавобда бу факт тўғрилиги эътироф этилди. Кўчага сув сепиш учун махсус машина ажратилди. Шунингдек бензин савдосига чек қўйиш мақсадида Киров район ички ишлар бўлими назорат олиб борадиган бўлди.

◆ Газетхон илтимоси

Саломатлик ҳақида суҳбатлар

ЮРАКНИ АВАЙЛАНГ

Ҳурматли редакция! Юрак касалликлари, унинг келиб чиқиш сабаблари ва даволаш чоралари ҳақида материал беришингизни илтимос қиламан.

Мунира РАСУЛОВА,
сейсмология институтининг илмий ходими.

Ҳозирги замон медицинасида юрак қон-томир касаллигини даволаш асосий масалалардан бири бўлиб қолди. Жаҳон статистикаси кейинги йилларда кўплаб кишилар шу касаллик туфайли нобуд бўлаётганлигини тасдиқламоқда.

Юрак-қон томир хасталигига гипертония касаллиги, атеросклероз, стенокардия, миокард инфаркти кабилар киради. Бу касалликлар ишлаш қобилиятини сусайтиради, хотиранинг заифлашувига олиб келади. Кўплаб одамларнинг инвалид бўлиб қолишида, биринчи навбатда юрак қон-томир касалликлари сабаб бўлмоқда. Бу касалликлар ёшлар ўртасида кўп учраётгани, айниқса, ташвишлидир. Юрак қон-томир касалликларининг шунчалик кўп тарқалишига нима сабаб бўлмоқда? Бунга қатор факторлар сабабчидир. Қисман, аҳолининг моддий эҳтиёжларининг тўла қондирилиши шунга олиб келяпти. Кўп миқдорда қўй ва мол ёғи, углевод ва холестеринларнинг истеъмол қилиниши юрак қон-томир касалликларининг ўсишига олиб келмоқда. Иккинчидан, турли юқумли касалликларнинг олдини олиш, аҳоли ўртасида санитария-гигиена қоидаларини тўғри йўлга қўйилиши натижасида инсон умри узайиб бормоқда.

Киши кексайган сари юрак қон-томир касалликлари билан кўпроқ оғрийди. Учинчидан, ҳозирги замон медицинаси пневмония, сил, қанд диабети касалликларини муваффақиятли даволаяпти. Натижада, кишилар бу касалликлар туфайли эмас, балки юрак қон-томир касалликлари натижасида нобуд бўлмоқдалар.

Бундан ташқари, техниканинг ўсиб бориши, ишлаб чиқариш жараёнининг механизациялаштирилиши инсоннинг кўпроқ ақлий қобилиятининг ўсишига олиб келмоқда. Бу эса невроз касаллигини келтириб чиқаради. Шаҳар транспортидаги тиқилинчлар, ғовур-ғувир, бир транспортдан иккинчисига ўтиш, соатлаб кутиш, чиқолмаслик инсон асаб системасига таъсир қилмай қолмайди. Инсон асаб системасининг бетўхтов қақшаб туриши невроз, гипертония касаллиги, атеросклерозга олиб келади.

Юрак қон-томир касалликларини даволашни касаллик белгилари сезилганда эмас, балки ундан олдинроқ бошлаш керак. Афсуски, биз касалликни мия ва миокард инфаркти, гипертония, склерозлар бошланмасдан аввалги босқичида даволашга улгуролмаймиз. Негаки, беморлар касаллик охирига етгандан кейингина медицина мададига мурожаат қилишади. Ҳақиқатан ҳам, инсон саломатлиги учун замин она қорнидалигидаёқ вужудга келади. Ташқи муҳитнинг, оиланинг таъсири натижасида ёш болалар саломатлигига зиён етиши мумкин. Гўдаклик чоғидаги ҳар бир зарба келажак авлоднинг юрак қон-томир касаллиги билан оғришига сабаб бўлиши мумкин. Демак, гўдаклик чоғиданоқ келажак авлоднинг саломатлиги ҳақида қайғуришимиз керак.

Афсуски, кейинги йилларда ёш болалар ўртасида невроз касаллиги билан оғриш кўпаймоқда.

Болалар орасида асабийлик касаллигининг ривожланишида яшаш муҳити, нотўғри тарбия ҳам сабабчидир. Бола отасиз ёки онасиз ўсса, оиладаги ноқобил муносабатларни кўрса, ота-она меҳридан маҳрум бўлса ёки аксинча, ўта тантиқ қилиб юборилса, асабий бўлиб қолади. Иқтисодий жиҳатдан яхши таъминланган оилаларда кўпинча бола эрка ўсади. Боланинг айтган ҳамма нарсасини сўзсиз бажариш ота-онага қанчадан-қанча кўнгилсизликлар олиб келади. Сўзини ўтказиб ўрганган боланинг айтганини қилмай кўринг-чи! Дарҳол уларда асабийлик бошланади.

Кўп кишилар спиртли ичимликлар ва чекиш қон-томир системасига таъсир қилишини унутадилар. Юрак қон-томир касаллиги билан кўпроқ ичадиган, чекадиган кишилар касалланадилар ва нобуд бўладилар. Ичиш ва чекишнинг зарари фақат бундай кишиларнинг ўзигагина эмас, ҳали дунёга келмаган фарзандига ҳам тегади. Буни унутмаслик зарур!

Ўз вақтида овқатланиш, етарли миқдорда таркибида оқсил, углевод, ёғ ва турли микроэлементлар бўлган таомларни истеъмол қилиш юрак қон-томир касаллиги билан оғримасликнинг омили ҳисобланади. Турар жой шароитининг яхшиланиши, шовқинлардан узоқ бўлиш кабилар ҳам касалликнинг олдини олади.

«Соғлом танда — соғ ақл», деб бежиз айтишмаган. Соғлом бўлиш учун эса физкультура, спорт билан шуғулланиш лозим. Туристик саёҳатларга чиқиш, табиат қўйнида бўлиш киши руҳини кўтаради. Яхши кайфият, қувонч, кулгу буларнинг ҳаммаси саломатлигимизн и н г гаровидир.

Юрак қон-томир касалликлари кўпинча уйдан, оилавий муносабатлардан бошланади. Оиладаги иттифоқлик, самимий муносабатлар, оилавий бахт — саломатлик посбони ҳисобланади. Ҳар бир бола гўдаклигиданоқ ўз саломатлигини авайлаши, покизаликни, гигиенага риоя қилишни оилада ўрганади. Ота-она ўзаро муносабатларда ҳам, покизаликка риоя қилишда ҳам фарзандларига ўрнак бўлмоғи зарур.

Инсон саломатлиги унинг коллективдаги ўрни, ўзаро муносабатларига кўп жиҳатдан боғлиқ. Коллективдаги кайфият, муносабат кўпроқ раҳбарга боғлиқдир. Кишилар кўпроқ хафагарчилик, ҳақорат, қўполлик орқасида ўз саломатликларини йўқотадилар. Муассаса ва корхона раҳбарлари ўз қўл остидаги инсонлар саломатлигини ва кайфиятини қанчалик авайласалар, шунчалик мақбул иш қилган бўладилар.

Ҳозирги даврда раҳбарларни фақат планни бажариши, ишлаш қобилиятлари билангина баҳолаб бўлмайди. Раҳбар айни пайтда инсонпарвар, ҳақиқатпарвар, босиқ, майда-чуйда игволардан юқорироқ тура билиши керак. Аҳил, бир-бирини тушуна оладиган коллективда ишлаган кишиларнинг соғлиғи ҳам, кайфияти ҳам, бинобарин меҳнат қилиши ҳам яхши бўлади. Юрак қон-томир касалликларининг камайишида юқорида айтилган сабаблар қатори мана шу фактор ҳам муҳим роль ўйнайди.

Р. А. АБДУЛЛАЕВ,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби, медицина фанлари доктори, профессор.

Тиш ғижирлаши

Ҳурматли редакция! Менинг ўғлим уйқусида тишини кўп ғижирлатади. Бунинг сабаби нима, даволаб бўладими?

М. КОМИЛОВА,
Юнусобод массивида истиқомат қилувчи.

Маълумки, уйқуда марказий нерв системаси тормозланади, тормозланиш ҳамиша бош мия пўстлоғидан бошланиб, пўстлоқ ости бўлимига секин-аста ўтади, шундан кейин киши қаттиқроқ ва тинчроқ ухлайди.

Бола «донг қотиб», тинч ухламаса, бош мия пўстлоғи тормозланмаган бўлади, пўстлоқ ости бўлими эса ҳали «уйғоқ» туриши билан бирга, бош мия пўстлоғининг назоратидан чиқиб, баъзи марказлари қўзғалади. Шунинг учун, болаларгина эмас, катта ёшдаги кишилар ҳам уйқусида ўзи билмасдан тамшанади, ағанайди, чинқиради, шанғиллаб гапиради.

Болаларда пўстлоқ ости бўлими, умуман олганда, катта ёшдаги кишилардагига нисбатан «ўзбошимча»роқ бўлиб, бош мия пўстлоғининг назоратидан тез чиқиб кетади. Бола қаттиқ ухламаса, ихтиёридан ташқари турли ҳаракатлар қилиши, жумладан, тишини ғижирлатиши мумкин.

Ухлаб ётган болага диққат билан қараб турсангиз, уйқусида қимирлаётганини, қўл силтаётганини, чўчиб ва тамшаниб турганини кўрасиз. Машғулот, овқатланиш ва дам олиш режимига амал қилинса, бола «донг қотиб», тинч ухлайди.

Болаларнинг тунда бетинч ухлаши ва тиш ғижирлатиши сабабларидан бири гижжалардир, деган фикр юради. Текширишда гижжа топилса, даволаш чоралари кўрилади. Бошқа сабаблардан: меъда ва ичак фаолиятининг бузилиши, тумов, уйқу олдидан ҳаяжонланиш, ноқулай ўринда ётиш ва шу кабилар оқибатида ҳам бола бетинч ухлаши мумкин.

Бола учун тўғри режим ўрнатиш, унинг ухлашига алоҳида эътибор бериш, бола ётадиган уйни яхшилаб шамоллатиш керак. Болани уйнинг деразасини (иссиқ фаслда) ёки форточкасини (совуқда) очиб қўйиб ухлашга ўргатган яхши, шунда бола тез уйқуга кетади, тинч ухлайди ва тишини ғижирлатмайди.

Ширинсуханлик — кишининг энг яхши фазилати. Шаҳримиздаги 1-дорихонада элга ҳалол хизмат қилаётган Савлатхон Усмоновани шунинг учун ҳам ҳамма ҳурматлайди. У ўз планини доим 105—110 процент бажариб, ишда ўрнак кўрсатмоқда. Дорихонанинг «Таклиф ва шикоятлар дафтари»да С. Усмонованинг хушмуомала камтар ва ширинсуханлиги кўп кишилар томонидан эътироф этилган.

СУРАТДА: Савлатхон Усмонова.

Ю. БУТУСОВ фотоси.

Яхши фазилатли кишиларимиз

Эл хизматида

Онаси сув берган эди, ичмади. Онанзор нажот излаб турмуш ўртоғига тикилди, чуқур хўрсиниб:

— Энди нима қиламиз? Шу пайтда қаёққа ҳам борамиз? «Тез ёрдам» машинасини чақиришга ҳам анча вақт кетади, — деди.

Эр-хотин бир сония бир-бирларига тикилиб қолишди. Ота ўғлининг пешонасига қўлини қўяркан:

— Осимхўжа акамга кўрсатсак нима қиларкин-а? — деди.

— Бемаҳалда қандай бўларкин?

— Йўқ демаслар...

Ота-она минг истиҳола билан болани докторнинг уйига олиб келишди. Андиша билан эшикнинг қўнғироғи босилди.

Доктор эшикни очиб, меҳмонларни уйга бошлади. Фонендоскоп билан беморнинг кўкрак қафасини текширди. Бемор зотилжам бўлган экан. Хотини, медицина ҳамшираси Саломатхонга шприцларни қайнатиб, беморга кордиамин, пенциллин билан стрептомициндан укол қилишни буюрди...

— Биз биринчи ёрдамни бердик. Болани эрталаб зудлик билан касалхонага олиб боринглар. Ўпкаси икки томондан қаттиқ шамоллаган.

Ота-она доктор уйидан мамнун бўлиб чиқишганда соат тунги уч эди...

Осимхўжа Акбархўжаев болажон, камтар шифокор. У беморга аниқ ва тўғри диагноз қўйишда катта тажрибага эга.

Моҳир шифокор медицинада оз ўрганилган камқонлик касаллиги бола организмида қандай ўтишини илмий асослади, камқонлик касаллиги билан оғриган бир қанча беморларнинг дардига малҳам бўлди.

Ҳозирги кунда у Ўрта Осиё медицина педиатрия институтида ўқитувчилик қилмоқда. У, маҳаллаларда «Ичкиликнинг насл га таъсири», «Саломатлик-туман бойлик», «Болаларимиз — келажагимиз», «Эрталабки гимнастика — саломатлик тарбиячиси», «Тиш ва организм», «Камқонлик нима» каби темаларда суҳбат ва лекциялар ўтказмоқда.

З. ОРИПОВ.

Яқинда Энгельс кўчаси яқинидаги Марказ—6 кварталида фойдаланишга топширилган кўп қаватли турар жой биносининг тўққизинчи қаватида такси заказ қилиш марказий диспетчерлиги жойлашди. «Символ» деб аталувчи бу маиший хизмат кўрсатиш муассасасида барча жараёнлари радиолаштирилган. Ҳозир 200 та радиолаштирилган навбатчи такси аҳоли хизматида.

СУРАТДА: таксига буюртмалар қабул қилиш диспетчерлигининг навбатчиларидан Евдокия Максименко, Марина Қулаҳмедова ҳамда Анвар Олимбеков ўртоқлар буюртмаларни қабул қилишаяпти.

М. Нуриддинов фотоси.

ТЕЛЕВИЗОР ИХТИРОЧИЛАРИ АРХИВИ

Бундан 45 йил муқаддам Тошкентда телевидениега дунёда биринчи бўлиб асос солинди. Унинг авторлари Б. П. Грабовский, И. Ф. Белянскийларга ихтирочилик панентлари берилди.

Ўзбекистоннинг биринчи оқсоқоли Йўлдош Охунбобоев ҳам ихтирочиларнинг бу ишига катта қизиқиш билан қараган ва тегишли ёрдам кўрсатган эди.

Яқинда Ўзбекистон Марказий давлат архивига икки ихтирочининг ҳужжатлари топширилди. Унда В. П. Грабовский ва И. Ф. Белянскийларнинг тадқиқотларига оид материаллар, уларга берилган патентлар, тажриба ўтказилган бинонинг фотосурати бор.

1928 йил 26 июль кундуз соат 12 да биринчи марта телевизорда тасвир кўринди. Ҳужжатлар орасида Б. Г. Грабовскийнинг ана шу ҳақдаги ёзувлари бор.

Телевизорнинг биринчи ихтирочилари, ҳаёти ва фаолиятига доир ҳужжатлар Ўзбекистон ССР алоқа министрлиги ва Б. П. Грабовскийнинг дўсти К. К. Сливацкийдан олинди.

Д. МИРЗАЕВА,
Ўзбекистон Марказий давлат архивининг ходими.

Жаҳон ойнаси

◉ Социализм мамлакатларида

ПЛАНДАН ТАШҚАРИ МИЛЛИОНЛАБ ТОННА ЮК ТАШИЛДИ

ПРАГА. Чехословакия темирйўлчилари шу йилнинг биринчи ярмида 109,2 миллион тоннадан кўпроқ юк ташидилар. Шундай қилиб, улар пландан ташқари 1 миллион тоннадан кўпроқ юк ташиб бердилар.

Шу йилнинг ўзидагина мамлакатнинг пўлат магистралларига 220 тадан кўпроқ янги электровоз ва тепловоз, қарийб 4500 та юк ташийдиган вагон ва 400 та пассажир вагонлари чиқарилади.

Энг йирик темир йўл объектлари — Прагадаги асосий вокзалнинг янги биносини ва Совет Иттифоқи билан чегарада жойлашган юк туширадиган замонавий станция қуриш ишлари қизғин давом эттирилмоқда.

Бу йил давлат мамлакат темир йўлларини модернизация қилиш учун бир ярим миллиард крон ажратди. Бунинг маъноси шуки, йил охирига бориб Чехословакия Социалистик Республикасида 750 километр узунликда электрлаштирилган янги магистраллар вужудга келади, электр ва дизель тортув кучлари билан юк ташиш ҳажми эса 80 процентдан ошиб кетади.

Йўлларни модернизация қилиш ва ҳаракатдаги составнинг кўпайтирилиши ҳисобига юк ташиш умумий ҳажми бу йил 5,3 процент кўпаяди. Жами шу беш йиллик мобайнида мамлакат темир йўлларида юк ташиш 20 процент ортади. Бу эса урушгача бўлган даврда Чехословакиядаги юк ташиш ҳажмидан қарийб беш баравар кўпдир.

Ёшларнинг биринчи умумафрика фестивали ёпилди

ТУНИС. Ёшларнинг Тунис пойтахтида ўтган биринчи умумафрика фестивали ёпилди. У фестиваль улкан машъални кўтариб юриш ҳамда оммавий сайл билан якунланди.

Африкадаги 34 мустақил мамлакатнинг ва миллий озодлик ҳаракатининг 4 минг ёш вакиллари бир ҳафта мобайнида «қора қитъа» халқларини тўлқинлантириб турган жуда муҳим проблемаларни муҳокама қилдилар. Фестиваль вақтида бўлиб ўтган мунозараларнинг диққат марказида Африка давлатларининг сиёсий ҳамда иқтисодий мустақиллигини, бирлиги ва ҳамкорлигини, мустаҳкамлаш, уларнинг социал ва маданий ривожланиши билан боғлиқ бўлган масалалар турди.

Фестиваль бошиданоқ яққол кўриниб турган антиимпериалистик тус олди. Қитъа халқлари сафларини жипслаштиришнинг ҳамда империализм кирдикорларига, янги мустамлакачилик ва сионизмга қарши умумий курашда уларнинг куч-ғайратларини бирлаштиришнинг зарурлиги тўғрисидаги фикр кўпгина делегатлар нутқларининг асосий мазмунини ташкил этди.

(ТАСС).

Болгария Халқ Республикасининг меҳнаткашлари ҳар бир завод ва фабрикадаги ишлаб чиқариш илғорларининг номларини фахр билан тилга оладилар. Улар барчага намуна бўлиш билан бирга меҳнатга коммунистик муносабатда бўлмоқдалар.

СУРАТДА: Варнадаги монометрлар заводининг энг яхши монтажчиси Роза Кириллова. Бу корхона маҳсулотининг катта қисми Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатларга экспорт қилинмоқда.

БТА—ТАСС фотоси.

Энергетика қувватлари ортмоқда

БЕЛГРАД. Сербиянинг шарқи-жанубида жойлашган Босилеград яқинидаги Лисини қишлоғида «Власина» гидроэлектростанциясининг иккинчи навбати қурилишида пойдевор қўйишга бағишланган тантанали маросим бўлиб ўтди. Ана шу воқеага бағишланган оммавий митингда Сербия скупщинасининг раиси Д. Моркович нутқ сўзлаб, ГЭС иккинчи навбатининг қурилиши Сербия учун ғоят катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлаб ўтди.

«Власина» ГЭСи Сербияни ва бутун Югославияни иқтисодий ривожлантириш ва электрлаштириш тарихида алоҳида ўрин эгаллайди. Ана шу электр станциянинг биринчи навбати 1946 йилда, мамлакат фашистлар асоратидан озод қилингандан кейин дарҳол қурила бошланган эди. Уруш натижасида вайрон қилинган Югославия учун «Власина» электростанциясининг биринчи навбати йирик энергетика объекти бўлди. Унинг қуввати 57 минг киловаттдир.

ГЭСнинг иккинчи навбати 1976 йилда ишга туширилиши лозим. Каналлар системасини ва сунъий сув омборига сув оқадиган тоннель қуриш кўзда тутилади. Бу сунъий сув омборидаги сув запаси ҳозирги 60 миллион куб метрдан 150 миллион куб метрга етказилади. Шунингдек, бешта янги агрегат қуриш ва монтаж қилиш мўлжаллаб қўйилди. «Власина» ГЭСининг қуввати 130 минг киловаттга етказилади. Югославиянинг энергетика системасига қўшимча суръатда йилига 165 миллион киловатт-соат электр энергияси қўшилади.

Ўқув юртларида ҳамкорлик

БЕРЛИН. Биргаликда ишлаб чиқилган етти хил тадқиқот лойиҳаси Белоруссиядаги В. И. Ленин номли давлат университети билан Ф. Шиллер номли (ГДР) Иена университети курсида илмий ва маданий ҳамкорликнинг 1974—1975 йилларга мўлжалланган иш программасини кўзда тутади.

Ҳар иккала олий ўқув юртида ишловчи тарихчилар ҳозирги вақтда ГДР ва Советлар Мамлакати ишчилар синфининг жанговар традицияларига бағишланган тўпламни босиб чиқариш учун биргаликда тайёргарлик кўрмоқдалар. Дўстлик тўғрисидаги тегишли шартномаларга мувофиқ, 1967 йилдан буён ҳамкорлик қилаётган ҳар икки университет ижтимоий фанларга доир ахборотни айрибошлаб турадилар, бир-бирларига студентларни, аспирантларни ва илмий ходимларни юбормоқдалар. Иена университети кўп йилдан буён Тбилиси давлат университети билан ҳам ҳамкорлик қилиб келмоқда.

Студентлар айрибошлаш планига мувофиқ бу йил Минск ва Тбилисидан 60 киши ўқиш учун Иенага келади. Иенадан ҳам 60 киши ўқишга юборилади.

Руминия металлурглари муваффақияти

БУХАРЕСТ. Руминия металлурглари мамлакат озод этилган кун шарафига бошланган социалистик мусобақада янги марраларни эгалламоқдалар. Улар шу йилнинг биринчи ярми планини ошириб бажарганликлари тўғрисида рапорт бермоқдалар, ўз зиммаларига янги, оширилган мажбуриятлар олмоқдалар. Масалан, Решица металлурглари йил бошидан буён мамлакатга пландан ташқари 8,5 миллион тонна чўян етказиб бердилар. Улар 1975 йилга мўлжалланган даражага шу йилнинг ўзидаёқ эришиш мажбуриятини олдилар. Хунедоара металлургия комбинатининг меҳнатчилари хом ашё материалларни анча тежаб қолишга эришдилар. Бу хом ашё ва материаллар пулга айлантириб ҳисоблаганда 2,5 миллион лейни ташкил этади.

Галац металлургия комбинатининг пўлат эритувчилари бу йил пўлатнинг бешта янги маркасини ўзлаштирдилар. Улар пландан ташқари 14 минг тоннадан зиёд совуқ прокат ишлаб чиқардилар.

Руминия металлурглари йил бошидан буён жами пландан ташқари 95,4 минг тонна пўлат, 45,7 минг тонна пўлат прокати ишлаб чиқардилар. Йил охиригача бориб Руминияда 8 миллион тонна пўлат эритилади.

Вьетнамга ёрдам кампанияси

◆ ТОКИО. Япония касаба союзларининг бош кенгаши Вьетнам халқига ёрдам учун маблағ тўплаш кампаниясини бошлаб юборишга қарор қилди. Сэндай шаҳрида бўлиб ўтган матбуот конференциясида шу касаба союз бирлашмаси раисининг ўринбосари Т. Мацуо бош кенгаш ана шу кампания давомида ишчилар клуби қуриш учун 10 миллион иен тўплаш ниятидадир, деди. Бу маблағ туҳфа тариқасида Вьетнам касаба союзлари федерациясига топширилади.

ИШЧИЛАР АНЖУМАНИ ОЛДИДАН

ГАВАНА. Кубада меҳнаткашларнинг 13 миллий конгрессига кенг тайёргарлик кўрилмоқда. Бу конгрессни ноябрь ойида Гаванада ўтказиш мўлжаллаб қўйилди. Бу программа ҳозир алоҳида аҳамият касб этмоқда. Чунки у мамлакат тарихидаги муҳим воқеа— 26 июлдаги миллий қўзғолон куни арафасида ўтмоқда.

Касаба союз ҳаракатини мустаҳкамлаш ва чуқур демократик асосларда меҳнаткашларнинг қудратли ҳаракатига айлантириш юзасидан партия ва революцион ҳукумат қўйган вазифалар муваффақиятли равишда амалга оширилмоқда. Ҳозирги вақтда завод ва фабрикаларда, муассасалар ва идораларда коллективларнинг йиғилишларида тўппа-тўғри ва яширин овоз бериш йўли билан сайлаб қўйилган касаба союзларининг 45 мингта қуйи секцияси зўр ғайрат билан иш олиб бормоқда. Бу секциялар ўз авангарди — Коммунистик партия теварагига маҳкам жипслашган ишчилар икки миллиондан кўпроқ армиясининг муносиб вакилларидир.

Куба меҳнаткашлари касаба союз марказининг бевосита раҳбарлигида маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва унинг сифатини ошириш, социалистик мусобақани авж олдириш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, маҳсулот таннархини пасайтириш ҳамда хом ашё ва материалларни тежаб қолиш каби ҳаётий муҳим масалалар ҳамма жойда муҳокама қилина бошланди.

(ТАСС).

Гватемалача аграр «реформа»

Гватемалада, шу йилнинг давомида 80 минг гектар ер, шу жумладан Петен департаментининг асосий майдони мамлакат аҳолисининг кўпчилигини ташкил этувчи деҳқонлар ихтиёрига берилади, деб эълон қилинди. Наҳотки, Гватемала деҳқонларининг асрий орзуси рўёбга чиқса! Афсуски, бундай эмас...

Бу акциянинг асл моҳияти бутунлай бошқача. Потенциал «ер эгалари» олдида участкаларни қалин тропик ўрмонзорлардан тозалаш вазифаси турибди. Буни айтишгина осон. Чунки, гватемалалик деҳқонларнинг болта ва мачетлардан бошқа иш қуроллари йўқ. Петен чангалзорларига кўчишга қарор қилган қишлоқлардан бирининг апкальди (оқсоқоли) аҳоли номидан ҳукуматга мурожаат, кўчманчилар учун бирор техника, ҳеч бўлмаганда дарахт илдизларини суғуришга ёрдам берадиган машиналар ажратишни илтимос қилиб мурожаат этди. Аммо пойтахтда бу хусусда сукут сақлашмоқда. Чунки уларнинг режалари бутунлай бошқача.

Деҳқонларга ваъда бўйича бериладиган ерларнинг асосий қисмини нефть конлари жойлашган районлар атрофидаги майдонлар ташкил этади. Улар эса Америка нефть кампанияларининг концепсияси ҳисобланади. Нефть қуролларига арзон ишчи кучи жуда кўп миқдорда керак. Уларни қаердан олиш мумкин.

Гватемала ҳукумати нефть кампанияларига ёрдам қўлини чўзди. Кишиларни одам яшамайдиган районларга ер ваъда қилибгина жалб этиш мумкин. Улар ўша ерларга ўз оилалари ва арзимас мулклари билан кўчиб ўтгач мушкул аҳволга тушиб қолишади. Қандай қилиб бошпана қилиш мумкин! Озиқ-овқат маҳсулотларини, дори-дармонларни қаердан олса бўлади! Ана шундай пайтда Америка нефть кампанияларининг воситачилари иш таклиф қилишади. Марҳамат, шу ерда, шу нефть конлари жойлашган ўлкада ишланг.

Гватемаланинг ҳозирги ҳукумати мамлакатдаги аграр проблемани ана шундай оригинал йўл билан ҳал этяпти.

В. ШУХАНОВ,
АПН.

◆ *Филателист блокнотидан*

ПОЧТА МАРКАЛАРИДА — ЎЗБЕКИСТОН

Республикамиз ўзининг чексиз пахта майдонлари ва ям-яшил боғлари, узумзорлари ва қоракўл қўйлари, замонавий шаҳарлари ва гўзал қадимий обидалари билан машҳур. Ўлкамизнинг ер ости бойликлари ҳам жуда ранг-баранг. Бу ерда газ ва нефть, олтин ва тошкўмир, мармар ва мис, нодир металлар ва бошқа ҳар хил фойдали қазилмалар мавжуд.

Совет Ўзбекистони Улуғ Октябрь социалистик революциясидан кейин қардош халқлар оиласида гуллаб-яшнади. Саноати ва қишлоқ хўжалиги, фани ва экономикаси, маданияти ва санъати юксак даражада ривожланди. Бу ютуқлар ҳақида, мамлакатимиз халқларининг дўстлиги тўғрисида юзлаб китоблар, санъат асарлари яратилган. Почта маркалари ҳам бу муваффақиятлар ҳақида ўзига хос йўсинда ҳикоя қилади.

Республикамизга жуда кўп почта маркалари бағишланган. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги тантаналари тобора яқинлашаётган шу кунларда қуёшли ўлкамиз ҳақида ҳикоя қилувчи Совет почта маркалари коллекцияси жойланган альбом саҳифаларини варақлаш айниқса мароқлидир.

Ўзбекистонга бағишланган биринчи почта маркаси 1927 йилда чиқарилган. У халқлар дўстлиги мавзуига бағишланган. Унда СССР байроғи остида рус, украин, белорус, грузин, ўзбек ва ёқут тасвирланган.

1933 йилда эса, «СССР халқлари» деб номланган умумий ном остида бирлаштирилган рангдор маркалар фойдаланишга чиқарилди. Улардан бири рассом В. Завьялов томонидан ишланган бўлиб, унда қадимги Осиё рамзи акс эттирилган. Буларнинг бари завод корпуслари, фабрика трубалари — республиканинг янгича кўриниши фонида тасвирланган.

Ўзбекистон ССР герби илк бора почта маркасида 1937 йили пайдо бўлди. Шундан сўнг 1947, 1957 ва 1967 йилларда ҳам герб ва республикамиз байроғи маркаларда акс этди.

1950 йил январида СССР Алоқа министрлиги Ўзбекистон ССРнинг 25 йиллиги муносабати билан 6 почта маркасидан иборат серияни савдога чиқарди. Улардан иккитасида катта Фарғона канали, 4 тасида эса Тошкентнинг диққатга сазовор жойлари — Навоий номли театр, Ҳукумат уйи, Педагогика институти, В. И. Ленин ҳайкали, Навоий кўчаси тасвирланган эди.

Турли йилларда чиқарилган маркаларда Ўзбекистонда пахтачиликнинг тараққиёти ҳам ўз аксини топган. Қишлоқ хўжалик кўргазмасига бағишланган бир маркада қанорга солинган пахта ёнида турган ўзбек сурати туширилган. Бошқасида эса пахта териш машинасининг расми бор. Маркада, шунингдек, пахтанинг машҳур сорти — «108 — Ф» ни кўришингиз мумкин. Селекционерларимизнинг шу ва шунга ўхшаш янги навлари туфайли республикамиз дунёда ҳосилдорлик жиҳатидан биринчи ўринга чиқди.

1958 йил октябрида республикамиз пойтахтига бағишланган иккита почта миниатюраси киоскаларда пайдо бўлди. Улардан бирида шаҳримиздаги В. И. Ленин ҳайкали, иккинчисида эса, очиқ китоб, машъала, лира, нилуфар гули, Педагогика институти акс этган бўлиб, Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг Тошкент конференциясига бағишланган эди.

Коллекцияда ўзбек халқининг машҳур кишилари сурати акс этган маркалар ҳам сезиларли ўрин эгаллайди. Иккита рангдор марка ўзбек классик поэзиясининг бобокалони Алишер Навоийнинг 500 йиллигига бағишланган. У 1942 йил январида чиқарилган. Суратлар автори В. Кайдаловдир. 20 йилдан сўнг, 1968 йил сентябрида биз маркаларда яна Навоий портретини кўрдик. Ҳамза, Йўлдош Охунбобоев, Акмал Икромов ва бошқаларнинг портретлари ҳам турли даврларда маркаларда тасвирланган.

Ўзбекистонда қадимий меъморчилик ёдгорликлари жуда кўп. 1963 йилда чиқарилган маркаларга Гўри Амир, Шоҳи-зинда Регистон ёдгорликлари, 1966 йилда чиқарилган маркаларга эса Бухоро ёдгорликлари сурати туширилган.

Машҳур болгар сиёсий арбоби Георгий Димитров: «Почта маркалари мамлакатнинг визит карточкаларидир», — деган эди. Юқорида қайд этилган маркалар чиндан ҳам республикамизнинг визит карточкаларидир.

В. ТОЛИБОВ,
автор фоторепродукциялари.

Ҳар тўғрида

Чўкаётган Венеция

Адриатика жавоҳири — ўз гўзаллиги билан машҳур Венеция аста-секинлик билан сувга чўкиб боряпти. Бир вақтлар «Венецияга шон-шуҳрат ва гўзаллик келтирган денгиз энди уни ҳалокатга маҳкум этяпти. V асрда 118 орол устида қурилган бу шаҳар ҳар йили 6 миллиметрдан пасайиб бормоқда. Ноёб меъморчилик ёдгорликлари — 900 га яқин сарой ва 105 черков табиат кучлари ва саноат чиқиндилари ҳужумидан емирилиб кетяпти. 200 дан ортиқ корхонадан чиқадиган чиқиндилар сув билан ювилиб келиб, саройларнинг пойдеворини ишдан чиқармоқда.

Венецияни қутқариш масаласи бутун Италияни ҳаяжонлантириб турибди. Бутун дунёда ҳам бу гўзалликларни сақлаб қолиш ҳаракати авж олган. Газеталарнинг ёзишича, ҳар йили Венеция миллионлаб сўм даромад қилса ҳам, бу пулдан шаҳарни сақлаб қолишга ҳеч нарса ажратилмаяпти. Шу йилнинг апрель ойида ниҳоят, парламент сув билан курашга юз миллиард лира ажратишга қарор қилди. Асосий ишлар шу йил бошланиши керак. Аммо ҳозирча ваъдадан нарига ўтилмаяпти.

Икки миллион сўмлик китоб

Париждаги аукционда бир вақтлар машҳур библиофил Рафаэль Эсмерьянга тегишли қимматбаҳо кутубхонанинг бир қисми сотилди. 107 китоб орасида жуда кўплари ажойиб гравюра ва акварель расмлар билан безатилган эди. Уларнинг катта қисми XVIII асрда чоп этилган. Айниқса, рассом Ж. Б. Удрининг 275 оригинал сурати билан безатилган Жан Лафонтеннинг 2 томлик масаллар китоби кўпчилик эътиборини жалб этди. Машҳур рассом ана шу иллюстрациялар устида беш йил — 1729—1734 йилларда иш олиб борган эди.

Ана шу китоб учун аукционда савдо қизиб кетди. Асосий рақобат «Пти — Палэ» давлат музейи билан хусусий Америка бадиий фонди ўртасида юз берди. Американликлар бу рақобатда ғолиб чиқишди. Улар Лофонтеннинг китобини 2 миллион франкка (500 минг долларга яқин) сотиб олдилар. Мутахассисларнинг таъкидлашича, бу — тарихда китоб учун тўланган энг юксак баҳодир.

Ғалати спортчи

Калифорнияда яшовчи Френк Лоусолга 26 ой муқаддам ўзга одамнинг юраги кўчириб ўтказилган эди. Одатда бундай беморлар тузалгач, эҳтиёт бўлиб яшашади, ўзларини уринтиришмайди. Аммо Френк бунга амал қилмади. Касалхонадан чиққач, у ўз ҳаётини спортга бағишлашга қарор қилди.

Яқинда у Чикаго шаҳрига келди. Бунда у самолёт ёки поездга чиқмади. Бир неча минг километрли масофани 38 ёшли бу ғалати спортчи беш кун ичида мотоциклда босиб ўтди. Лоусол Индианаполис шаҳрига бориб, мотоциклчилар пойгасида қатнашмоқчи.

◆ *Жаҳон пазандалигидан лавҳалар*

Тореадор-овқат

Аслида тореадор Испанияда хўкиз билан олишувчи спортчилардир. Испания ва Латин Америкаси мамлакатларида тореадорлик кенг тарқалган бўлиб, стадионда хўкизларга қизил латта кўрсатиб жаҳлини чиқариш ва ўркачига ханжар санчиб, миниб олиш спортидир.

Испаниялик бир пазанданинг фантазиясини қарангки, шу спортга атаб таом ижод этибди: Катта лаган — буни стадион деб фараз қиламиз. Хўкиз эса муштдай-муштдай қилиб пиширилган мол гўштидан кабоб, қизил алвон эса шу овқатга гарнир сифатида берилган помидор деб билами.

Овқатланувчи ўзини тореадор хис қилиб, ликоп-стадиондаги хўкиз-кабоб билан чинакам «жанг қилади».

ЛАТВИЯ ССР. Алунсненск Маданият уйи қошида «Дзелме» хори 25 йилдан буён ишлаб келмоқда. Унга дирижёр Я. Кравалис раҳбарлик қилаяпти. Бу ижодий коллективнинг репертуарида рус, латиш, эстон, грузин композиторларининг, шунингдек, мамлакатимиздаги бошқа халқларнинг ашулалари ўрин олган. Бу хор фақатгина Латвиянинг шаҳар ва районларидагина эмас, Украина, Россия Федерацияси, Эстонияда ҳам машҳур. Коллектив ҳозир республика қўшиқ байрамига тайёргарлик кўриб, охирги репетицияларни ниҳоясига етказмоқда. Бу қўшиқ байрамининг юз йиллиги июль ойи охирида нишонланади.

СУРАТДА: «Дзелме» халқ хори.

В. Филатов фотоси. (ТАСС).

БЕРУНИЙ МЕҲМОНЛАРНИ КУТМОҚДА

Абу Райҳон ал Берунийнинг ҳамюртлари ўрта аср қомусчи олими туғилган куннинг 1000 йиллик юбилейини байрам қилгани шу йил кузакда келадиган меҳмонларни муносиб кутиб олишга ҳозирлик кўрмоқдалар.

Беруний номи билан аталган шаҳар мактабларининг ўқувчилари, ёшлари бир неча ўн минг туп манзарали ва мевали дарахт кўчатлари ўтқазишди. 60 ўринли «Беруний» ёзги кинотеатри ва Орол бўйида 1050 ўқувчига мўлжалланган катта ўрта мактаб эшикларини кенг очди.

Янги мактаб ҳам Беруний номи билан аталади. Шаҳарда меҳмонхона қад кўтарди.

Тарихий воқеага атаб маданият саройи қурилади.

(ЎзТАГ).

АНДИЖОН МАҚОМЧИЛАРИ

Андижон шаҳридаги 2-маданият уйининг мақомчилар ансамбли халқ ансамбли номини олишга сазовор бўлди. Коллектив ташкил этилганига беш йил тўлди. У шу вақт ичида область, республика кўриклари ва конкурсларида қатнашди. Республика радиоси ва телевидениеси орқали концертлар берди.

Ансамбль қатнашчилари бадиий ҳаваскорлар составида Болгария Халқ Республикасида икки марта бўлиб, София фестивалида иштирок этди ҳамда лауреат номига сазовор бўлди.

Мақомчилар коллективи маданият ва истироҳат боғларида, дала шийпонларида, корхоналарда тез-тез концертлар бериб туради.

Ансамбль 25 кишидан иборат. Улар орасида ўқитувчилар, студентлар, шоферлар, агрономлар, колхозчилар, сотувчилар бор.

Тингловчилар бу коллективнинг ижрочилик маҳоратини, унинг қизиқарли репертуарини бир неча бор олқишладилар. (ЎзТАГ).

Спорт

ТОЛМАС РЕНАТА ШТЕХЕР

БЕРЛИН. (ТАСС). ГДРлик ажойиб спортчи, 1972 йилнинг икки карра Олимпия чемпиони Рената Штехер 100 метрлик масофага югуришда жаҳон рекорди (10,8 секунд) ўрнатганидан сўнг яна бир муваффақиятга эришди. У 200 метрлик масофага югуришда гоят юксак натижа кўрсатди. Бу натижа 22,1 секундга тенгдир. Жаҳонда энг тез югурувчи аёл бу натижага ГДР енгил атлетикачиларнинг Дрезденда ўтган чемпионатида эришди. Аввалги жаҳон рекорди 0,3 секундга яхшиланди.

УЮШҚОҚЛИК... ҒАЛАБА КЕЛТИРДИ

ВЕНА. (ТАСС). Совет спортчилари Ольга Морозова ва Зайга Иванова (Янсоне) жуфт разрядда теннис бўйича Австрия чемпиони номига эга бўлдилар. Китцбоэль шаҳрининг теннис майдонларида мамлакатнинг биринчилиги учун ўтказилган очиқ мусобақада финалда улар Ивонна Гулагонг ва Жаннет Янг (Австралия) устидан 2:6, 6:4, 6:2 ҳисоби билан ғолиб чиқдилар. Совет спортчилари ниҳоятда уюшқоқлик билан, пухта ҳаракат қилдилар.

Морозова бир унвонга эга бўлгани ҳолда, тағин бир мукофотли ўрин учун кураш олиб боради. Яккама-якка ярим финалда Хельга Шульце-Хезелни 6:3, 2:6, 6:3 натижа билан енгиб чиқди. Энди у финалда яна ўша Гулагонг билан учрашади.

ИККИНЧИ ЭШЕЛОНДА

Биринчи лига командаларининг 21 июлда бўлиб ўтган навбатдаги тур ўйинларида қуйидаги натижалар қайд қилинди: «Черноморец» (Одесса) — «Звезда» (Пермь) — 1:0, «Нистру» (Кишинев) — «Крылья Советов» (Куйбишев) — 3:0, «Спартак» (Ивано-Франковск) — «Кузбасс» (Кемерово) — 0:3, «Металлист» (Харьков) — «Шахтёр» (Қарағанда) — 0:1, «Олға» (Фрунзе) — «Спартак» (Оржоникидзе) — 3:3 (ўн бир метрли тўплар — 5:6), «Помир» (Душанбе) — «Спартак» (Нальчик) — 6:1, Нефтчи» (Боку) — «Торпедо» (Кутаиси) — 4:0, «Строитель» (Ашхобод) — «Металлург» (Запорожье) 2:1, «Локомотив» (Москва) — «Металлург» (Липецк) — 3:2, «Шинник» (Ярославль) — «Текстильщик» (Иваново) — 1:1, (ўн бир метрли тўплар — 5:6).

Янги китоблар

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг «Ёш гвардия» нашриёти Неъмат Аминовнинг «Лабиҳовуз хандалари» номли ҳажвий ҳикоялар тўпламини босмадан чиқарди. Бу тўпламга Н. Аминовнинг кейинги йилларда ёзган ҳажвий ҳикоялари киритилган. Автор ҳикояларида айрим шахслар характеридаги иллатлар, жамиятимизнинг олға тараққиётига ғов бўлаётган нуқсонларни фош этади.

* * *

Толиб Йўлдошнинг яқинда «Ёш гвардия» нашриётида чоп этилган китоби «Ўсмирлик ўйлари» деб аталади. «Энг қийин давр» — ўсмирликнинг орзу-истаклари, интилишлари шеърий мисраларда тараннум этилади.

Шоир шеърларида она-Ватанга муҳаббат, меҳнатсеварлик, гражданлик бурчи тўғрисида фикр юритади.

* * *

Коммунистик партия ва совет давлатининг атоқли арбоби С. М. Киров биз учун революцияга садоқат, унинг душманларига нисбатан синфий муросасизлик, коммунистик идеалга сидқидилдан хизмат қилиш намунаси бўлиб келмоқда. Яқинда «Ёш гвардия» нашриётида С. М. Кировнинг «Ёшлар тўғрисида» деб номланган китобчаси нашрдан чиқди. Бу китобда С. М. Кировнинг ёшлар тўғрисидаги ва ёшларга аталган нутқлари, докладлари ва мақолалари тўпланган. Асарни русчадан И. Фозилов таржима қилган.

* * *

«Пионер кутубхонаси» сериясидан С. Турсунов ва А. Ерқуловларнинг «Ким бўлсам экан?» деб номланган китобчаси нашрдан чиқди. Авторлар бу китобчада ёш ўқувчиларга касб танлаш, дўстлик, гўзаллик ва бошқа масалалар ҳақида йўл-йўриқ ва кўрсатмаларни мисоллар ёрдамида ҳикоя қилиб беришган. Бу китобча пионер вожатийлар учун ажойиб қўлланмадир.

О. АҲМАДЖОНОВ,
«Ёш гвардия» нашриёти ходими.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 26|VII да **Жизель,** 27|VII да **Тановар.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 26|VII да **Йўқолган узук,** 27|VII да **Бой ила хизматчи,** 28|VII да **Ўғирланган умр.**

КИНО

25 ИЮЛДА
ҚИШКИ БИНОДА

Филлар — менинг дўстларим (2 серия) — НАВОИЙ номли (17.20, 20.30), ҲАМЗА номли (17.30, 20.45).

Анжелика ва қирол (2 серия) — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (18.00, 20.45), «ДРУЖБА» (17.00, 20.00).

Гигант (2 серия) — САНЪАТ САРОЙИ (17.00, 20.30).

Линанинг қисмати; Ваъда — «ЧАЙКА» (17.00, 20.30).

Муҳаббат қаримайди — «СПУТНИК» (17.00, 18.00, 20.00, 21.00).

Гроссмейстер (19.00, 21.00) — «ЎЗБЕКИСТОН».

Бодом гуллаганда — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда, кечқурун).

Сирли орол; Шундайку-я... — «МОСКВА» (17.30, 20.30).

Қорақум қўйнида — «ДРУЖБА» (19.00, 21.00).

Шундай муҳаббат бу; Тақдир — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (17.30, 20.30).

ЁЗГИ БИНОДА

Гигант (2 серия) — «РАКЕТА».

Гроссмейстер — «ХИВА».

Тилла зирак — «РАКЕТА».

Умидимиз денгизи — ТЕЛЬМАН номли.

26 ИЮЛДА
ҚИШКИ БИНОДА

Қизил мантия — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда, кундуз ва кечқурун).

Анжелика ва қирол (2 серия) — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (12.00, 15.00, 18.00, 20.45), «ДРУЖБА» (11.00, 14.00, 16.00, 17.00, 20.00).

Муҳаббат қаримайди — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (11.00, 14.00, 17.30, 20.30).

Филлар — менинг дўстларим (2 серия) — НАВОИЙ номли (10.00, 14.00, 17.20, 20.30), ҲАМЗА номли (11.00, 14.45, 17.30, 20.45).

Тақдир; Шундай муҳаббат бу — САНЪАТ САРОЙИ (11.00, 14.00, 17.00, 20.30).

Гигант (2 серия) — «ЧАЙКА» (11.00, 14.00, 17.00, 20.30).

Сирли орол; Шундайку-я... — «СПУТНИК» (11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00, 20.00, 21.00).

Бодом гуллаганда — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда, кундуз ва кечқурун).

Линанинг қисмати; Ваъда — «МОСКВА» (11.00, 14.00, 17.30, 20.30).

Қорақум қўйнида — «ДРУЖБА» (19.00, 21.00).

ЁЗГИ БИНОДА

Тақдир; Шундай муҳаббат бу — «ФЕСТИВАЛЬ».

Гроссмейстер — «ХИВА».

Тилла зирак — «РАКЕТА».

Сиз ҳамма гапни айтмабсиз, Ферран — ТЕЛЬМАН номли.

ТЕЛЕВИЗОР

25 ИЮЛЬ
ЧОРШАНБА

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 18.30 Кўрсатувлар программаси. **Ўзбек тилида:** 18.35 «Стременка ва Макароннинг саргузаштлари». Кўп серияли мультипликацион фильмнинг 3—4 сериялари. 18.50 «Қувноқ пионер ёзи». 19.15 «Ахборот» информацион программаси (рус тилида). 19.30 Рангли телевидение. «Мушоира этади давом». 20.10 «Ахборот» информацион программаси. 20.30 «Экран куйлари». **Москва кўрсатади.** 21.30 «Вақт» информацион программаси. 22.00 Футбол бўйича СССР кубоги учун. «Заря» (Ворошиловград) — «Арарат», (Ереван). Ворошиловграддан олиб кўрсатилади. 24.00 Москва кўрсатувларининг охири.

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 18.30 «Объектив». Фотоҳаваскорлар учун кўрсатув. 19.00 «Қўшиқларимиз — сизлар учун». Телевизион ҳужжатли фильм. 19.25 Рангли телевидение. Спорт кундалиги. 19.55 Бадиий фильм. **Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида:** 21.30 Врач маслаҳати. 21.40 Ҳужжатли фильмлар экрани. 22.10 Ўн минут музика. 22.20 «Шоҳсанам ва Ғариб». Бадиий фильм.

Учинчи программа. 19.00 дан Тошкент кўрсатади.

26 ИЮЛЬ
ПАЙШАНБА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 12.30 Кўрсатувлар программаси. 12.35 Янгиликлар. 12.40 Ўсмирлар учун. «Изловчилар». Телевизион клуб. 13.10 Бадиий фильм. 14.45 «Индустрия — қишлоққа». 15.00 Концерт. 16.00 «Онамларнинг мактаби». 16.30 Ҳужжатли фильм. 16.50 Кўрсатувлар программаси. 16.55 Янгиликлар 17.05 Болалар учун. «Марек Пегуснинг ғаройиб саргузаштлари». Кўп серияли телевизион бадиий фильмнинг 8-9 сериялари. 18.00 РСДРП II съездининг 70 йиллиги олдидан. «Совет Иттифоқи коммунистик партияси — Ленин партияси». В. И. Ленин музейидан репортаж. **Тошкент кўрсатади.** 18.30 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 18.40 «Ахборот» информацион программаси. 19.00 «Дўстлик экрани». Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистон ва Ўзбекистон телевидениелари биргаликда тайёрлаган кўрсатув. **Ўзбек тилида:** 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.50 Шеърият мухлисларига. 21.00 Рангли телевидение. Лирик концерт. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. **Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида:** 22.30 РСДРП II съездининг 70 йиллиги олдидан. 22.50 «СССР халқларининг адабиёти». Хидир Дерлевнинг ижодий портрети.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. 10.55 Кўрсатувлар программаси. **Ўзбек тилида:** 11.00 «Нима учун қуёнларнинг қулоғи узун?». Қўғирчоқ фильм. 11.15 Ўқувчилар учун. «Китоб — бизнинг дўстимиз». 11.45 «Одам — амфибия». Бадиий фильм (рус тилида). **Москва кўрсатади.** 18.30 Рангли телевидение. Концерт. 19.00 Сузиш бўйича СССР чемпионати. Ростов-Дондан олиб кўрсатилади. 19.30 Куба телевидениесининг программаси. 20.30 Телевизион спектакль. **Тошкент кўрсатади.** 22.00 «Жанговар постда». (рус тилида). **Москва кўрсатади.** 22.30 Эфирда — «Молодость». 23.15 Шуберт. Скрипка ва фортепиано учун соната. 23.40 Кўрсатувлар программаси. 23.45 Москва кўрсатувларининг охири.

Учинчи программа. 19.00 дан Тошкент кўрсатади.

РАДИО

25 ИЮЛЬ
ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 «Ичкиликка қарши кураш» (русча). 19.20 Қозоқ куйлари. 20.00 Москва. «Юность» радиостанциясининг программаси. 21.00 Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.10 Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 21.40 Москва. Миллионлар ленинча университети. 22.28 Рақс куйлари. 22.40 «Шеърият кечаси» (ўзбекча). 23.10 Куйлар тинглаб дам оламиз. 23.45 Москва. Халқаро кундалик. 00.10 Тунги музикали программа.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 Москва. 19.00 Ўзбек опералардан парчалар. 19.30 Тошкент области меҳнаткашлари учун эшиттириш. «Чорвадорлар кундалиги». 20.00 Қишлоқ хўжалиги ходимлари учун эшиттириш ва концерт. 20.30 Нодир ёзувлар. Ўзбекистон ССР халқ артисти М. Азизова ва Қирғизистон ССРда хизмат кўрсатган артист С. Каримов ижро этган қўшиқлар. 21.00 Давлат мукофотига тавсия этилган асарлар. В. Д. Фоменко. «Замин хотирлайди» романидан боб (ўзбекча). 21.40 Р. Ҳамроев. Фортепьяно ва оркестр учун концерт.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 «Ёшлик» радиостанциясининг программаси. 18.40 Концерт. 19.00 Музикали эшиттириш.

Кичиклигида полиомиелит касали билан оғриган болаларнинг

3-ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН МАКТАБ-ИНТЕРНАТИ

1973-1974 ўқув йили учун
1-8-СИНФЛАРГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Мактаб-интернат ўқувчилари давлат таъминотида бўладилар ва даволанадилар.

Республиканинг ҳамма областларидан болалар қабул қилинади.

Қабул комиссияси 20 августгача ишлайди.

Мурожаат учун адрес: Тошкент-95, С. Раҳимов райони, 2. Чимбой кўчаси, 115-уй.

Андижон шаҳар пахта тозалаш техникуми томонидан **Раззоқов Саидаҳмад** номига берилган 614722 номерли йўқолган

ДИПЛОМ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ЭЪЛОНЛАР БЎЛИМИГА
малакали машинистка
КЕРАК.

Мурожаат учун адрес: «Правда Востока» кўчаси, 26-уй, 2-қават, 133—135-хоналар, телефон № 338142.

«Ўқитувчи» нашриётининг коллективи нашриёт ходими М. Тўлагановага отаси

Обид
ТЎЛАГАНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

4 бет. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ. 25 ИЮЛЬ, 1973 й.
ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ГОРКОМА КП УЗБЕКИСТАНА И ТАШГОРСОВЕТА
БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ТОШКЕНТ, ГСП, ДЗЕРЖИНСКИЙ КЎЧАСИ, 15-УЙ,
ИНДЕКС 64579. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Р—04278. Нашр В—2535.
ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор — 33-02-49 дан 33-02-58 гача, Эълонлар бўлими — 33-81-42.